

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΠΑΣΥΔΥ ΝΙΚΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ	1
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	3
ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ	4
Προσπάθειες Οργάνωσης Έντονες Αντιδράσεις Τα πρώτα προβλήματα Κίνιση Συντεχνοποίησης	
ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ	14
Μετά την ανεξαρτησία Η πορεία μετά το 1965	
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ	18
Αγώνες και επιτεύγματα Πραξικόπημα - Εισβολή Οι νέοι αγώνες	
Η ΠΑΣΥΔΥ ΣΤΟΥΣ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ	20
Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	23
ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ	24
ΤΟ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ	28
Η ΠΑΣΥΔΥ ΣΤΟΝ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΙΕΘΝΩΣ	30
Η ΠΑΣΥΔΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΕΠΑΝΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ Τ/Κ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ	32
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	34
ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΟΥΣ ΑΝΕΛΙΞΗΣ Πολιτιστικά	36
ΠΡΟΣ ΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ	38
Το μήνυμα του Γ.Γ. Γλαύκου Χατζηπέτρου	

Χαιρετισμός του Προέδρου της ΠΑΣΥΔΥ Νίκου Παναγιώτου

Οι επέτειοι αποτελούν για τα άτομα και τα οργανωμένα σύνολα σταθμούς, κατά τους οποίους γίνεται απολογισμός των πεπραγμένων, αξιολόγηση του παρόντος και, κυρίως, στοχοθεσία για το μέλλον.

Σήμερα, που γιορτάζουμε τα Εβδομηντάχρονα του δημοσιοϋπαλληλικού συνδικαλισμού, πρόσφορη είναι η ώρα να αναλογιστούμε τους αγώνες και τα επιτεύγματα των προκατόχων μας, να αξιολογήσουμε το πού βρισκόμαστε σήμερα και να χαράξουμε πορεία προς το μέλλον, αφού, κατά το δυνατό, σκιαγραφήσουμε το πλαίσιο μέσα στο οποίο μέλλεται να πορευθούμε.

Είναι γεγονός ότι σήμερα τα πράγματα είναι από πολλές απόψεις ευκολότερα για μας που δρούμε στο συνδικαλιστικό στίβο. Μέσα σ'ένα δημοκρατικό περιβάλλον, που εμπεδώθηκε από την Ανεξαρτησία κι εδώ, λειτουργούν θεαμοί και διαδικασίες διαβούλεύσεων και διαπραγματεύσεων, υπάρχουν συνδικαλιστικά δικαιώματα, μπορούμε, τέλος, να χειρίζόμαστε τα θέματα με οδηγό - σε σημαντικό βαθμό - την πείρα του παρελθόντος, που αποκτήθηκε στη διαρροή του χρόνου μέσα από ποικιλόμορφους αγώνες.

Φυσικά, τα πράγματα δεν ήταν πάντα έτσι. Χρειάστηκε η ευρηματικότητα, η τόλμη κι η αποφασιστικότητα των πρωτοπόρων, που κάτω από τρομερά αντίδοες συνθήκες πάλεψαν ενάντια στην αδιαφορία, στην απολιμία και τον εφησυχασμό των συναδέλφων τους, αλλά και ενάντια στην καταδυνάστευση της αποικιοκρατίας. Χρειάστηκε, ακόμη, η επιμονή, η μεθοδικότητα κι η δεξιότητα όσων τους διαδέχτηκαν από την Ανεξαρτησία και ύστερα. Όλοι αυτοί συνέβαλαν, άλλοι λιγότερο κι άλλοι περισσότερο, στο να γίνει πλούσια η συγκομιδή των επιτευγμάτων και να συναπαρτιστεί η πολύτιμη εμπειρία που είναι σήμερα οδηγός μας. Για τούτο δίκαιο τους αποδίδουμε σήμερα έπαινο και καταθέτουμε ως ανταπόδοση την ευγνωμοσύνη μας, αλλά και την υπόσχεση ότι θα συνεχίσουμε το έργο τους.

Στην προοπτική που διανοίγεται με τις συγκυρίες της ανατολής του 21ου αιώνα, της προωθούμενης ένταξής μας στη μεγάλη ευρωπαϊκή οικογένεια, αλλά και της προς ην αποβλέπουμε λύσης του εθνικού μας προβλήματος, συνειδητοποιούμε ότι η αποστολή μας δεν θα είναι εύκολη ούτε ανθόσπαρτη, θα είναι όμως, σίγουρα, γεμάτη προκλήσεις. Χρειάζεται να έχουμε ανοικτά και άγρυπνα τα μάτια της καρδιάς και του νου και να αφουγκραζόμαστε τα μηνύματα των καιρών, ώστε να είμαστε έτοιμοι για τις αναγκαίες προσαρμογές.

Σήμερα αρχίζουμε μια νέα πορεία. Μας παρακολουθούν όσοι μας παρέδωσαν τη σκυτάλη. Ας μην τους απογοητεύσουμε.

“Σήμερα αρχίζουμε μια νέα πορεία.
Μας παρακολουθούν όσοι μας παρέδωσαν τη σκυτάλη.”

Ας μην τους
απογοητεύσουμε.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Εβδομήντα χρόνια προσφοράς προς τη δημοσιοϋπαλληλική τάξη και τον τόπο γενικώτερα συμπληρώνει το 1997 η Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων.

Με την ευκαιρία αυτή επιχειρείται μια αξιολόγηση της όλης πορείας της ΠΑΣΥΔΥ από τα πρώτα βήματα των πρωτεργατών του δημοσιοϋπαλληλικού συνδικαλισμού στα δύσκολα χρόνια του μεσοπολέμου μέχρι τα τέλη του 20ού αιώνα.

Το αβίαστο συμπέρασμα της ιστορικής επισκόπησης της δράσης της Οργάνωσης είναι η συνεχής ανέλιξη της και η σταθερή διεύρυνση της προσφοράς της.

Στη σύντομη αυτή εξιστόρηση της πορείας του Κυπριακού δημοσιοϋπαλληλικού συνδικαλισμού καταδεικνύεται η προσήλωση της Οργάνωσης των δημοσίων υπαλλήλων στην αρχή της περιφρούρησης και προαγωγής των συμφερόντων των μελών πάντοτε μέσα στα πλαίσια του γενικώτερου συμφέροντος του τόπου.

Η Συντεχνία των Δημοσίων Υπαλλήλων και τα μέλη της απέδειξαν όλη αυτή την περίοδο ότι έχουν πλήρη επίγνωση της ψηλής αποστολής τους σαν λειτουργών εξυπηρέτησης του λαού και προαγωγής της ευημερίας και προόδου του.

Στις επόμενες σελίδες γίνεται σύντομη διαχρονική καταγραφή της ανέλιξης του δημοσιοϋπαλληλικού συνδικαλισμού και περιγραφή γεγονότων και επιτευγμάτων που αποτέλεσαν σταθμό στην όλη πορεία, με κατάληξη τους προγραμματισμούς εν όψει των κοσμοϊστορικών εξελίξεων και των προσανατολισμών του 21ου αιώνα.

1927-1997

ΠΑΣΥΔΥ
70 ΧΡΟΝΙΑ
1927 - 1997

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΒΗΜΑΤΑ

Ο Κυπριακός δημοσιούπαλληλικός συνδικαλισμός γενήθηκε τα δύσκολα χρόνια του μεσοπολέμου που τα χαρακτήριζαν δυσχέρειες στην εξασφάλιση των στοιχειώδων αναγκών επιβίωσης αλλά και ένας έντονος συντροπισμός και επιφύλαξη για άγνωστες νεωτεριστικές τάσεις.

Οι αντικειμενικές δυσχέρειες, οι περιορισμοί από την οπισθοδρομική αποικιακή διακυβέρνηση και τα πολλά οικονομικά προβλήματα απειλήσαν την ομαλή ανάπτυξη του κινήματος στα πρώτα του βήματα.

Όμως η επιμονή των πρωτοπόρων και η αποφασιστικότητα της πλειονότητας των μελών να δημιουργήσουν συνθήκες για καλύτερη ζωή, ώθησαν το δημοσιούπαλληλικό συνδικαλιστικό κίνημα σε σταθερά ανοδική πορεία μέχρι που ανδρώθηκε και εδραιώθηκε σε πρωτοποριακή δύναμη γενικώτερης αποδοχής.

Η ιστορία της Οργάνωσης των δημοσίων υπαλλήλων σημαδεύεται από τις γενικώτερες ιστορικές εξελίξεις του τόπου και οι διάφορες φάσεις της κατοπτρίζουν και τις γενικώτερες εξελίξεις και φάσεις και της Κυπριακής ιστορίας. Χαρακτηριστικό της όλης πορείας η συνεχής προσαρμογή στις εκάστοτε εξελίξεις.

Οι πρώτες κινήσεις για εργατικό συνδικαλισμό στην Κύπρο γίνονται γύρω στο 1910, όταν με πρωτοβουλία πολιτικών δημιουργούνται εργατικές λέσχες. Βασικά πρόκειται για οργανώσεις οι οποίες ιδρύονται και χρησιμοποιούνται από πολιτικούς για δική τους προβολή. Οι λέσχες αυτές, ενώ διακρίνονται ότι ενδιαφέρονται για αλληλοβοήθεια μεταξύ των εργαζομένων, δεν παρουσιάζουν συγκεκριμένο πρόγραμμα για οργανωμένη προσπάθεια για βελτίωση των συνθηκών εργασίας και διεκδίκηση αιτημάτων για τους εργαζομένους. Όμως είναι γεγονός ότι οι εργατικές λέσχες, που πρωτοϊδρύθηκαν στη Λεμεσό, δημιούργησαν το ενδιαφέρον και ενεθάρρυναν προοδευτικούς εργάτες να προχωρήσουν στην ίδρυση γηγείων εργατικών συνδικάτων. Έται κατά την περίοδο του 1910 μέχρι 1930 ιδρύονται, και πάλι στη Λεμεσό συντεχνίες, όπως η Συντεχνία Λιμενεργατών και η Συντεχνία Κτιστών. Άλλα οι συντεχνίες αυτές

αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα και δυσκολίες και μέσα στις συνθήκες που εργάζονται δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις απαίτησεις των μελών τους και γι' αυτό σύντομα αυτοδιαλύονται.

Προσπάθειες Οργάνωσης Έντονες Αντιδράσεις

Από τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1920 χρονολογούνται οι προσπάθειες για επαγγελματική οργάνωση των δημοσίων υπαλλήλων.

Η πρώτη κίνηση έγινε το 1924 αλλά απέτυχε λόγω κυρίως της νοοτροπίας που επικρατούσε την εποχή εκείνη και που έβλεπε τις κινήσεις του είδους αυτού σαν εκδηλώσεις αναρχισμού.

Οι προσπάθειες ανανεώθηκαν τρία χρόνια αργότερα κάτω από την πίεση των εξελίξεων. Συγκεκριμένα, ο τύπος της εποχής κατηγορούσε τους δημοσίους υπαλλήλους ως αργόμισθους και τους καταλόγιζε ευθύνη για την άθλια οικονομική κατάσταση στην οποία είχε περιέλθει ο τόπος.

Ήταν έντονη η ανάγκη οι δημόσιοι υπάλληλοι να υπερασπίσουν τους εαυτούς τους και να αντικρούσουν τις αδικαιολόγητες επικρίσεις.

Με τη δραστηριοποίηση των πρωτοπόρων στις τάξεις τους πραγματοποιήθηκε τελικά Γενική Συνέλευση στις 12 Φεβρουαρίου 1927, η οποία και αποφάσισε την ίδρυση Συνδέσμου Κυβερνητικών Υπαλλήλων (Cyprus Civil Service Association), η οποία και λειτούργησε στη συνέχεια με βάση τον Περί Λεσχών Νόμο.

Η Γενική Συνέλευση έγινε στο οίκημα του United Sports Club (της γνωστής ως Λέσχης Αποφοίτων Αγγλικής Σχολής) στην οδό Βικτώριας Αρ. 26/27, στη Λευκωσία (σήμερα στο κατεχόμενο τμήμα της πρωτεύουσας).

Στη Γενική Συνέλευση διακριρύχθηκε από τους ομήλτες η ανάγκη οργάνωσης των δημοσίων υπαλλήλων για να αντικρούσουν αποτελεσματικά τις επιθέσεις του τύπου.

Παρέστησαν εκατόν περίπου υπάλληλοι οι οποίοι εξέλεξαν προσωρινή Επιτροπή από τους Ι.Σ.Μαρκίδη, Ε.Π.Πρένς, Ν.Γ.Παπαδόπουλο, Χ.Ταχσίν, Σ.Καρουάνα, Α.Παπαπέτρου, Α.Περτέβ, Α.Ν.Πράνκο, Τ.Καπάτε, Α.Μ.Κεβορκίαν. Αργότερα ο Α.Παπαπέτρου αντικαταστάθηκε από τον

Π.Μ.Συμεωνίδη.

Πρώτος Πρόεδρος εξελέγη ο Ι.Σ.Μαρκίδης (τότε Αρχιπρωτοκολλητής του Ανωτάτου Δικαστηρίου) και Επίτιμος Γραμματέας ο Τ.Καπάτε. Αργότερα ο Καπάτε μετά από παράκληση του αντικαταστάθηκε από τον Β.Ρ.Μπαϊραμίδην.

Από τις πρώτες ενέργειες του Συνδέσμου ήταν η επικοινωνία με το Σύνδεσμο Δημοσίων Υπαλλήλων στο Λονδίνο από τον οποίο ζητήθηκε βοήθεια από τις δικές του εμπειρίες για να προωθηθεί και η οργάνωση του Κυπριακού Συνδέσμου.

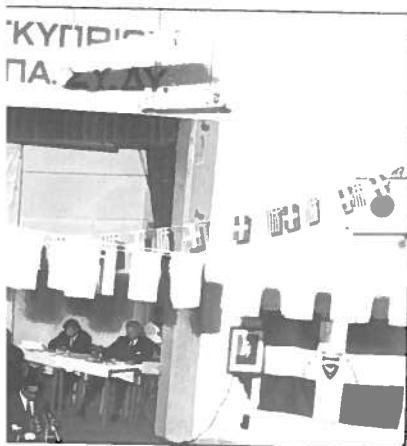
Παράλληλα, με υπόμνημα προς την Κυβέρνηση ζητήθηκε η δική της συμβολή για αντιμετώπιση των έντονων επικρίσεων του τύπου κατά των δημοσίων υπαλλήλων. Για την επάρκεια της δημόσιας υπηρεσίας της Κύπρου την εποχή εκείνη ανέφερε το υπόμνημα -

"Είναι γεγονός ότι η Κυπριακή δημόσια διοίκηση είναι από τις καλύτερες στην Εγγύς Ανατολή. Η φήμη της στο εξωτερικό είναι τέτοια ώστε Ευρωπαϊκά κράτη που εγκαθιδρύθηκαν μετά τον πόλεμο στις γειτονικές ακτές προσβλέπουν σ' αυτή σαν πρότυπο αυστηρής ακεραιότητας, ηθών,

επάρκειας, τάξης και πειθαρχίας και είναι κοινό μυστικό ότι ο διακεκριμένος και εξέχων πολιτικός κ. Βενιζέλος (Πρωθυπουργός της Ελλάδας), του οποίου το κύρος είναι αδιαμφισβήτητο σ' ολόκληρη τη Βαλκανική, είχε πρόθεση, αν παρέμενε στην εξουσία, να αναδιοργανώσει τη δημόσια διοίκηση της χώρας του σύμφωνα με τα ισχύοντα στη Δημόσια Διοίκηση στην Κύπρο με την ενεργό συνεργασία καταρτισμένων Κυπρίων Κυβερνητικών λεπτουργών."

Χαρακτηριστική των τάσεων της εποχής ήταν και η επίκληση Βρετανικών προτύπων. Στο ίδιο υπόμνημα τονίζεται "ότι τα πενήντα σχεδόν χρόνια της Βρετανικής διακυβέρνησης έχουν ενσταλάξει στον Κύπρο κυβερνητικό λειτουργό αίσθημα καθήκοντος και ευθύνης, αυτοσεβασμό και αξιοπρέπεια. Η κατάρτιση του είναι ισοδύναμη προς όλους προσοντούχους και έχει πετύχει ικανότητες και αμεροληψία που συγκρίνονται ευνοϊκά με οποιαδήποτε πολιτισμένη χώρα."

Τονίστηκε επίσης στο υπόμνημα ότι εάν οι επικριτές πετύχαιναν το στόχο τους να υποβιβάσουν τις απολαβές των υπαλλήλων σε

Π Α Σ Υ Δ Υ
7 0 Χ Ρ Ο Ν ΙΑ
1 9 2 7 - 1 9 9 7

μισθούς πείνας, το όλο οικοδόμημα της υπηρεσίας θα κατέρρεε, ενώ θα αναβίωνε η τακτική για μπαξίσι και δωροδοκία για εξυπηρέτηση των σκοπών των επικριτών.

Ο αρχικός ενθουσιασμός όμως των μελών του Συνδέσμου σταδιακά μειώθηκε και ο Σύνδεσμος καρκινοβατούσε στα πρώτα τέσσερα χρόνια της λειτουργίας του μέχρι το 1931.

Η προσωρινή Επιτροπή παρέμεινε εν ενεργείᾳ μέχρι τις 30 Ιανουαρίου 1931. Σε Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε τότε το ενδιαφέρον παρουσιάστηκε ανανεωμένο και σε μια ζωηρή και μαχητική ατμόσφαιρα, στην οποία ψήφισαν 118 μέλη, εξελέγη νέα Επιτροπή με Πρόεδρο το Σ.

Καρουάνα και Γραμματέα τον Αντώνη Ιντιάνο.

Η νέα Επιτροπή ετοίμασε το πρώτο Καταστατικό του Συνδέσμου Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου, το οποίο τελικά εγκρίθηκε από Γενική Συνέλευση των μελών στις 27 Φεβρουαρίου 1931.

Στις πρώτες αρχαιρεσίες που έγιναν σύμφωνα με τις πρόνοιες του Καταστατικού στις 7 Απριλίου 1931 υποβλήθηκαν υποψηφιότητες από 17 μέλη για εκλογή εππά.

Εκλέγηκαν οι Σ. Καρουάνας, Ν. Στυλιανάκης, B.P. Μπαϊραμίαν, A. Ιντιάνος, K. Στεφανή, T. Καπάπε και M. Σαλαχί.

Το 1931, μετά την καταστολή της Οκτωβριανής εξέγερσης ενάντια στην αποικιοκρατία, η αποικιακή

“Το ενδιαφέρον των μελών δεν ήταν καθόλου ικανοποιητικό, όπως κρίνεται και από τη φτωχή προσέλευση των μελών στις έκτακτες συνελεύσεις”

Κυβέρνηση με απαγορευτικά διατάγματα για συγκεντρώσεις και κάθε είδους πολιτική οργάνωση διάλυσε τα πάντα, συμπεριλαμβανομένων των εργατικών σωματείων και λεσχών.

Η πρώτη σοβαρή κατάκτηση της εργατικής τάξης ήταν η θέσπιση του περί Συντεχνιών Νόμου του 1932. Ο νόμος αυτός, έστω και κάτω από αυστηρούς περιορισμούς, έδιδε το δικαίωμα στους μισθοσυντήρητους να οργανώνουν συντεχνίες.

Για να εγγραφεί μια συντεχνία θα έπρεπε να συμμορφωθεί με τις πρόνοιες του σχετικού νόμου και με άλλες απαιτήσεις της Κυβέρνησης. Για παράδειγμα θα έπρεπε να υποβάλει στον έφορο των συντεχνιών, πρώτα κατάλογο των μελών για να

βεβαιωθεί ο έφορος ότι σ' αυτό δεν συμπεριλαμβάνονται εξτρεμιστικά στοιχεία, όπως κομμουνιστές και υπερεθνικιστές. Δεύτερον, θα έπρεπε να υποβληθούν αντίγραφα του καταστατικού στην Αγγλική και Ελληνική γλώσσα, και πληρωνόταν ένα τέλος δέκα σελινιών, που, για την περίοδο εθεωρείτο αρκετά ψηλό.

Για να πραγματοποιηθεί συνέλευση των μελών για έγκριση του καταστατικού χρειαζόταν άδεια του διοικητού, η οποία παραχωρείτο υπό τον όρο ότι η συγκέντρωση θα περιορίζοταν αυστηρά στο μοναδικό θέμα και θα παρευρίσκετο στην συνέλευση και η Αστυνομία.

Στις 10 Μαΐου 1932 έχουμε την πρώτη προσπάθεια δημιουργίας συντεχνίας στην Λευκαδία. Πρόκειται για την Συντεχνία Υποδηματοεργατών, η οποία αριθμούσε 84 μέλη.

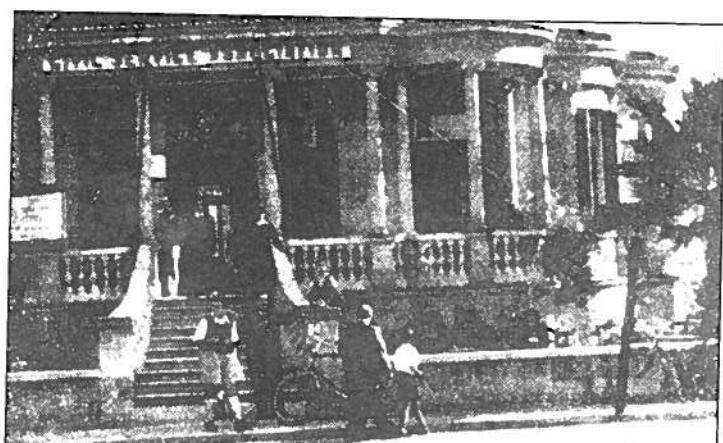
Την περίοδο του 1933 έχουμε τις μεγάλες απεργίες των κτιστών και ναυτεργατών οι οποίοι διεκδικούσαν ωράριο εργασίας και μισθοδοτικές αυξήσεις.

Η δεύτερη προσπάθεια εγγραφής συντεχνίας παρουσιάζεται τρία χρόνια αργότερα και προέρχεται από 15 εμπόρους κεντημάτων της περιοχής Λευκάρων και συγκεκριμένα γίνεται τον Ιούνιο του 1935. Στο μεταξύ η περιορισμένη έστω προσπάθεια που παρείχεν ο νόμος ενθαρρύνει τους εργοδοτούμενους, οι οποίοι, χωρίς καν να εγγραφούν σε συντεχνίες, διεκδικούν αιτήματα.

Το 1936 θεωρείται ουσιαστικά σαν ο χρόνος που άρχισαν να αναπτύσσονται οι συντεχνίες. Το χρόνο αυτό υποβάλλουν αίτηση για εγγραφή τρείς νέες συντεχνίες, σε διάστημα δύο χρόνων, δηλαδή μέχρι το 1938 ο αριθμός των εγγεγραμμένων συντεχνιών ανήλθε στις 14, και το 1940 φθάνει στις 62, με αριθμό μελών 3389.

Ταυτόχρονα με την ίδρυση τους οι συντεχνίες δημιουργούσαν και απεργιακά ταμεία, με πλήρεις κανονισμούς, τα οποία, για να τύχουν της εγκρίσεως του εφόρου τα ονόμαζαν ταμεία αλληλοισθιστικά των μελών.

Αξίζει ν' αναφερθεί ότι η προσπάθεια για οργάνωση συντεχνιών αναλαμβάνετο από τους εργαζομένους χωρίς καμμιά φυλετική διάκριση.

Τα πρώτα προβλήματα

Εν τω μεταξύ ένα από τα σοβαρότερα οικονομικά προβλήματα που είχε να αντιμετωπίσει η πρώην καταστατική Επιτροπή του Συνδέσμου Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου ήταν η "προσωρινή αποκοπή" 5% από μισθούς πάνω από £100, που είχε επιβληθεί από το Νομοθετικό Συμβούλιο από την 1η Οκτωβρίου 1931 μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 1933, λόγω της οικονομικής κρίσης της εποχής εκείνης.

Παράλληλα η Επιτροπή είχε ν' αντιμετωπίσει και το θέμα της εξεύρεσης κατάλληλου οικήματος. Το ενδιαφέρον των μελών δεν ήταν καθόλου ικανοποιητικό, όπως κρίνεται και από τη φτωχή προσέλευση των μελών στις έκτακτες συνελεύσεις που εσυγκαλούντο για το σκοπό αυτό. Ακραία περίπτωση ήταν η έκτακτη γενική συνέλευση που συγκλήθηκε για τις 18.6.32 στην οποία παρέστησαν μόνο δύο μέλη.

Η προσπάθεια για εξεύρεση οικήματος εγκαταλείφθηκε όταν αποδείχτηκε ότι τα μέλη δεν ήσαν πρόθυμα να καταβάλουν οποιαδήποτε εισφορά για κάλυψη της απαιτούμενης δαπάνης για το οίκημα.

Συνέπεια της κατάστασης αυτής ήταν ο Σύνδεσμος να εξακολουθεί να χρησιμοποιεί το οίκημα των Αποφοίτων της Αγγλικής Σχολής για τις Γενικές Συνελεύσεις.

Η πρώτη επίσημη επαφή της Επιτροπής του Συνδέσμου με την Κυβέρνηση για δημοσιοϋπαλληλικά θέματα έγινε τον Απρίλιο του 1932.

Μετά από παραστάσεις του Γενικού Γραμματειακού Προσωπικού αντιπροσωπεία του Συνδέσμου από τους Β.Ρ.Μπαϊραμίαν και Ν.Στυλιανάκη συναντήθηκε με τον τότε Αναπληρωτή Αποικιακό Γραμματέα και συζήτησε μαζί του τη δυσάρεστη κατάσταση που δημιουργήθηκε στον

Κλάδο αυτό λόγω της συνεχούς κατάργησης θέσεων στις ανώτερες βαθμίδες για λόγους οικονομίας.

Εν όψει της αρνητικής στάσης με την οποία η αποικιακή επίσημη πλευρά αντιμετώπιζε τα δημοσιοϋπαλληλικά αιτήματα η πραγματοποίηση της συνάντησης χαιρετίστηκε σαν σημαντικό γεγονός στη ζωή του Συνδέσμου. Τελικά, σαν αποτέλεσμα της συνάντησης βελτιώθηκαν οι όροι υπηρεσίας τόσο για το Γενικό Γραμματειακό Προσωπικό όσο και για το προσωπικό του Κτηματολογίου και του Τελωνείου.

Η συνάντηση και τα θετικά της αποτελέσματα χαιρετίστηκαν σαν μετακίνηση του ανυπέρβλητου φραγμού που χώριζε την Κυβέρνηση και τους υπαλλήλους της.

Η εξέλιξη αυτή εν τούτοις δεν αναβάθμισε το ενδιαφέρον των μελών το οποίο παρέμεινε σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Κατά το 1933 δεν έγιναν αρχαιρεσίες για ανάδειξη νέας Επιτροπής γιατί τα μέλη παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις δεν κατέβαλαν τις συνδρομές τους.

Στη διάρκεια του 1934 πραγματοποιήθηκαν αλλεπάλληλες γενικές συνελεύσεις, μερικές από τις οποίες ασχολήθηκαν με τα πιο φλέγοντα οικονομικά θέματα των υπαλλήλων. Άλλα και πάλι το ενδιαφέρον των μελών εξακολουθούσε να είναι χαμηλό και η οικονομική ενίσχυση του Συνδέσμου σχεδόν ανύπαρκτη.

Στις Συνελεύσεις δεν συμμετείχαν πάνω από 35 μέλη είναι δε χαρακτηριστικό της στάσης των μελών το γεγονός ότι από τις 21.10.32 μέχρι τις 24.4.34 οι εισπράξεις από συνδρομές ανήλθαν μόνο σε £1.19.4 1/2 (μία λίρα, δεκαεννιά σελίνια και τεσσεράμιση γρόσια).

Στη Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στις 5.5.1934 ο Νίκος Στυλιανάκης εξέφρασε την έντονη δυσαρέσκεια της Επιτροπής για την όλη κατάσταση και τη στάση των μελών. Τόση ήταν η

απαισιοδοξία που επικρατούσε, ώστε η Συνέλευση ασχολήθηκε σοβαρά με θέμα διάλυσης του Συνδέσμου.

Οι γνώμες διχάστηκαν και τελικά η πλειοψηφία ψήφισε εναντίον της διάλυσης.

Μετά την απόφαση αυτή έγινε εισήγηση για εξεύρεση οικήματος για το Σύνδεσμο. Αποφασίστηκε με 24 ψήφους έναντι 18 η ενοικίαση της οικίας Τσοπάνογλου στον πρώτο όροφο πάνω από το Ζαχαροπλαστείο "King George" στην είσοδο της οδού Λήδρας. (Το κτίριο κατεδαφίστηκε αργότερα για την επέκταση της Πλατείας προς την κατεύθυνση των οδών Λήδρας και Ονασαγόρου).

Ο Σύνδεσμος Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου λειτούργησε στο κτίριο της Πλατείας Ελευθερίας (τότε Μεταξά) από την 1η Ιουλίου 1934. Στη συνέχεια στεγάστηκε στο οίκημα στη γωνία Ευαγόρου και Μακαρίου, που κατεδαφίστηκε δυο φορές από τότε, πρώτα για να κτιστεί το οίκημα της Τράπεζας Chartered και πιο πρόσφατα για το Capital Centre.

Το τρίτο στη σειρά κτίριο που στέγασε το Σύνδεσμο ήταν το κτίριο στη γωνία Ευαγόρου - Θεμιστοκλή Δέρβη, ιδιοκτησία Πυγμαλίωνα Ιωαννίδη. Στο κτίριο αυτό ο Σύνδεσμος παρέμεινε μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1950 όταν μετακόμισε σαν Συντεχνία στο κτίριο της γωνίας Δημοσθένη Σεβέρη - Α.Δημητρίου, όπου παρέμεινε μέχρι τότε που η ΠΑΣΥΔΥ μετακόμισε στο ιδιόκτητο της Μέγαρο στη Δημοσθένη Σεβέρη. Το προηγούμενο κτίριο στη γωνία Δημ. Σεβέρη - Ανδρέα Δημητρίου είχε κτισθεί από την Αποικιακή Κυβέρνηση με σχέδια που ετοιμάστηκαν από το Τμήμα Δημοσίων Έργων το 1951 από τον τότε

Αρχιτέκτονα Κώστα Χριστοφίδη. Τα στελέχη του Τμήματος που συνέβαλαν στην ετοιμασία των αρχιτεκτονικών σχεδίων περιλάμβαναν και το Γιώργο Ιακώβου, Γενικό Γραμματέα αργότερα της ΠΑΣΥΔΥ.

Για το κτίριο εκείνο καταβάλλετο από την Οργάνωση μας ονομαστικό ενοίκιο προς την Κυβέρνηση. Στην περίοδο της μεταβατικής Κυβέρνησης 1959-1960 μεταξύ των θεμάτων που συζητήθηκαν με την απερχόμενη αποικιακή Κυβέρνηση ήταν και πρόταση για παραχώρηση του οικήματος και του γηπέδου πέριξ του στην ΠΑΣΥΔΥ. Η πρόταση δεν προωθήθηκε.

Στα χρόνια της αποικιακής διακυβέρνησης παράλληλα με το Σύνδεσμο Κυπρίων Δημοσίων Υπαλλήλων λειτουργούσε και Σύνδεσμος των Βρετανών Δημοσίων Υπαλλήλων, που υπηρετούσαν στην Κύπρο (των expatriates) γνωστός σαν "The Cyprus United Services Association". Οι Βρετανοί υπηρετούσαν με βάση ειδικούς όρους και ωφελήματα που περιλάμβαναν μεταξύ άλλων επίδομα εκπατρισμού, παραχώρηση κατοικίας, ρουχισμό κλπ.

Κίνηση Συντεχνοποίησης

Τα σκαμπανεβάσματα στη λειτουργία του Συνδέσμου και οι αυξανόμενες δυσκολίες στη δεκαετία του 1940, στα χρόνια του πολέμου και τα πρώτα μεταπολεμικά, έπειθαν για την ανάγκη αναδιοργάνωσης του Συνδέσμου, μια ενέργεια προς την οποία ασκούσε έντονη πίεση και η οικονομική δυσπραγία της δημοσιοϋπαλληλικής τάξης στα δύσκολα χρόνια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου.

Τόσο τα δραστηριοποιημένα μέλη του Συνδέσμου Δημοσίων Υπαλλήλων όσο και οι δημόσιοι υπάλληλοι στο σύνολο τους αντιλαμβάνονταν την επιτακτική ανάγκη για ενίσχυση της οργανικής σύνδεσης τους για αποτελεσματικότερη συλλογική αντιμετώπιση των προβλημάτων τους.

Διαπίστωση του δημοσιοϋπαλληλικού κόσμου ήταν η μη συμμετοχή στις δραστηριότητες του Συνδέσμου από τους υπαλλήλους στις επαρχίες και τους σταθμούς, οι οποίοι σπάνια αντιπροσωπεύονταν στις γενικές συνελεύσεις.

**"Η επαρχία και οι σταθμοί είχαν παραγνωρισθεί,
ή λαμβάνονταν υπόψη σε περιορισμένο βαθμό"**

Η επαρχία και οι σταθμοί είχαν παραγνωρισθεί, ή λαμβάνονταν υπόψη σε πειριορισμένο βαθμό, και τις ευθύνες για τα πολλά προβλήματα που συνεχώς αυξάνονταν στα χρόνια του πολέμου, αναλάμβαναν εξ ολοκλήρου τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου το οποίο εκλέγετο μόνο από τα μέλη της Λευκωσίας.

Το Συμβούλιο επιπρόσθετα από την ευθύνη της λειτουργίας του Συνδέσμου στη Λευκωσία είχε και την ευθύνη του χειρισμού και της προστασίας των συμφερόντων όλων των μελών της υπηρεσίας σε ολόκληρη την Κύπρο, τα οποία εκπροσωπούσε στις επαφές με την Κυβέρνηση.

Στις αρχές του 1944 έγινε προσπάθεια για αναθεώρηση του Καταστατικού σε πιο στερεή βάση και με προοπτική να εξασφαλιστεί ομαλότερη λειτουργία του Συνδέσμου.

Για την αναθεώρηση του Καταστατικού και την αναδιοργάνωση του Συνδέσμου ετοιμάστηκε πρόταση από το Διοικητικό Συμβούλιο, και ζητήθηκαν και απόψεις από τους υπαλλήλους των άλλων επαρχιών οι οποίοι δεν ήσαν οργανωμένοι.

Στη Λευκωσία έγινε υπεπιτροπή κάτω από την αιγίδα του Συμβουλίου, η οποία είχε συναντήσεις με εκπροσώπους διαφόρων Τμημάτων για ανταλλαγή απόψεων.

Τέθηκαν σαν στόχοι της αναδιοργάνωσης η οργάνωση των υπαλλήλων στις Επαρχίες, περιλαμβανομένης της Λευκωσίας, σε επαρχιακά τμήματα, με Επαρχιακά Συμβούλια και Εσωτερικούς Κανονισμούς λειτουργίας. Τα Συμβούλια αυτά θα εχειρίζοντο κυρίως θέματα των Τμημάτων ενώ για τα γενικότερου ενδιαφέροντος ζητήματα θα ήτο υπεύθυνο Συμβούλιο που θα εκλέγετο μεταξύ των μελών των Επαρχιακών Συμβουλίων.

Η πρόταση που ετοιμάστηκε προνοούσε για ομοιόμορφους Εσωτερικούς Κανονισμούς για όλα τα Επαρχιακά Τμήματα για αποφυγή αντεγκλήσεων μεταξύ τους.

Οι Επαρχίες συμφώνησαν πλήρως με την πρόταση για τη νέα διάρθρωση του Συνδέσμου και

προς τα τέλη του 1944 η υπεπιτροπή που είχε ορισθεί διαμόρφωσε προσχέδιο Κανονισμών, το οποίο στη συνέχεια κοινοποιήθηκε στις Επαρχίες για προώθηση.

Το όλο θέμα, όμως, παρέμεινε σε εκρεμότητα και η υλοποίηση της πρότασης αναβλήθηκε για αργότερα λόγω των άλλων σοβαρών προτεραιοτήτων της εποχής.

Οι δημόσιοι υπάλληλοι αντιμετώπιζαν τότε πολύ ζωτικότερα και φλέγοντα προβλήματα, όπως η ιλιγγιώδης άνοδος του τιμαρίθμου, το αίτημα για καταβολή πολεμικού επιδόματος (πρόδρομος της ATA), η αναδιοργάνωση της υπηρεσίας και η αναθεώρηση των μισθών.

Το θέμα της αναδιοργάνωσης του Συνδέσμου επανήλθε στο προσκήνιο με την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου το 1946. Το νέο Συμβούλιο, με Πρόεδρο τον Πέτρο Λοϊζδη και Γραμματέα το Μιχαλάκη Χαραλαμπίδη έκρινε απαραίτητες κάποιες τροποποιήσεις στο προσχέδιο αναδιοργάνωσης με στόχο τη λειτουργία του Συνδέσμου σύμφωνα με τις πρόνοιες του Περί Συντεχνιών Νόμου, γιατί στα πλαίσια αυτά θα αποκτούσε καλύτερη νομική υπόσταση και θα εγίνετο καταλληλότερος μηχανισμός για την προώθηση κι' επίτευξη των κυριότερων στόχων των δημοσίων υπαλλήλων, που ήσαν η ενοποίηση τους σε παγκύπρια βάση και η οικονομική τους βελτίωση.

Για το σκοπό αυτό εγκαθιθρύθηκε υπεπιτροπή που πραγματοποίησε συσκέψεις με εκπροσώπους διαφόρων Τμημάτων.

Σε πολλές περιπτώσεις το όλο σχέδιο επεξηγούσαν στα μέλη ο Πρόεδρος και ο Γραμματέας του Συνδέσμου.

Ετοιμάστηκε από την υπεπιτροπή προσχέδιο Καταστατικού που υποβλήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο για έγκριση.

Το 1947 διενεργήθη ψηφοφορία σε Παγκύπρια κλίμακα με μορφή δημοψηφίσματος και η πλειοψηφία των δημοσίων υπαλλήλων τάχθηκε υπέρ της αναδιοργάνωσης του Συνδέσμου με βάση το προσχέδιο που πρότεινε το Διοικητικό Συμβούλιο.

Όμως το θέμα δεν ήταν τόσο εύκολο όπως εφαίνετο αρχικά. Ο Σύνδεσμος λειτουργούσε σύμφωνα με τον Περί Λεσχών Νόμο και η μεταπήδηση του στον Περί Συντεχνιών Νόμο

παρουσίαζε δυσκολίες, που δεν ήταν δυνατό να υπερηφανθούν, ειδικότερα λόγω των νοοτροπιών της εποχής και της επιφυλακτικότητας έναντι στη συντεχνοποίηση.

Η γενική συνέλευση πραγματοποιήθηκε στις 27 Απριλίου 1947 στο οίκημα του "Νέου Λυρικού", και σ' αυτήν παρέστησαν 1500 περίπου δημόσιοι υπάλληλοι από ολόκληρη την Κύπρο. Μίλησαν διάφοροι ομιλητές, μεταξύ των οπίων ο Γιώργος Ολύμπιος και ο Γραμματέας του Συνδέσμου Μιχαλάκης Χαραλαμπίδης και ο Νίκος Στυλιανάκης μήλησαν εναντίον της Συντεχνοποίησης. Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Πέτρος Λοϊζίδης τόνισε τα ευνοϊκά αποτελέσματα από την ίδρυση Συντεχνίας και ζήτησε υπερψήφιση.

Υπέρ της συντεχνοποίησης τάχθηκε η συντριπτική

πλειοψηφία των προσωρινών (με ποσοστό 85.10%) ενώ οι επίσημοι υπάλληλοι επίσης υπερψήφισαν αλλά με μειωμένη πλειοψηφία (67.80%).

Συγκεκριμένα επί συνόλου 708 παρόντων επισήμων υπαλλήλων υπέρ της συντεχνοποίησης ψήφισαν 480 και εναντίον 228. Επί συνόλου 932 παρόντων προσωρινών ψήφισαν υπέρ 793 και εναντίον 139.

Εν τω μεταξύ, η όλη προστάθεια για συντεχνοποίηση είχε δημιουργήσει έντονες συζητήσεις που έφθαναν και στις στήλες του τύπου. Η Επιτροπή του Συνδέσμου αναγκάσθηκε στις 18 Μαρτίου 1947, πριν από τη γενική συνέλευση, να εκδώσει διευκρινιστική ανακοίνωση για το όλο θέμα, στην οποία ανέφερε:

"Επειδή παρά τας λεπτομερείς και σαφείς επεξηγήσεις της Επιτροπείας του Συνδέσμου

Κυβερνητικών Υπαλλήλων Κύπρου όσον αφορά την πορείαν, η οποία θα ακολουθήθη διά την ίδρυσιν Συντεχνίας Κυβερνητικών Υπαλλήλων, εξακολουθούν να υπάρχουν μερικοί, οι οποίοι παρεμηνεύουν ή αγνοούν αυτάς τας επεξηγήσεις, ή Επιτροπεία του Συνδέσμου θεωρεί καθήκον της να επαναλάβῃ τα ακόλουθα προς άρσην πάσης παρανοήσεως.

(α) Η Παγκύπριος Γενική Συνέλευσις, η οποία θα συγκληθή προς τον σκοπόν ιδρύσεως Συντεχνίας, θα αναγγελθή επανειλημμένως διά του τύπου και δι' εγκυκλίου προς τα Κυβερνητικά Τμήματα. Θα δοθή αρκετή προθεσμία ούτως ώστε κάθε υπάλληλος να δυνηθῇ να εκφράσῃ την γνώμην του γραπτώς διά του ταχυδρομείου, ή να ορίσῃ αντιπρόσωπον διά πληρεξουσίου, αν ο ίδιος αδυνατή να παραστή εις την εν λόγω Συνέλευσιν. Με αυτόν τον τρόπον θα δοθή η ευκαιρία εις κάθε υπάλληλον ενδιαφερόμενον διά τον Σύνδεσμον να εκφράσῃ ελευθέρως την γνώμην του.

Εάν παρ' όλας τας ειδοποιήσεις υπάρχουν μερικοί οι οποίοι, είτε διά λόγους αδιαφορίας είτε δι' οπιδήποτε άλλο θελήσουν να μη εκφράσουν την γνώμην των ως προς το τι δέον γενέσθαι, αφεύκτως τούτο δεν θα βαρύνη την Επιτροπείαν,

αλλά αυτά, ταύτα τα μέλη, και εν τοιαύτη περιπτώσει δεν αείζει τον κόπον να ενδιαφερθή ο Σύνδεσμος δι' αυτά.

(β) Μόνον εάν η μεγάλη πλειοψηφία των φυφισάντων κηρυχθή υπέρ της ιδρύσεως συντεχνίας θα προχωρήσῃ η προσωρινή Επιτροπεία, την οποίαν θα ορίσῃ η Γενική Συνέλευσις, εις την ίδρυσιν συντεχνίας.

(γ) Ως ετονίσθη επανειλημμένως και εις την Εγκύλιον του Συνδέσμου και εις την τελευταίαν Γενικήν Συνέλευσιν των υπαλλήλων της Λευκωσίας, ο Σύνδεσμος υπό οιανδήποτε μορφήν θα παραμείνη ανεξάρτητος οργανισμός μη έχων καμμίαν σχέσιν με τα υφιστάμενα πολιτικά κόμματα ή τας εργατικάς συντεχνίας. Μοναδικός σκοπός της κινήσεως αυτής είναι να ενσωματωθούν όλοι οι υπάλληλοι εις μίαν δυνατήν ενιαίαν οργάνωσιν, η οποία θα έχη ούτω το δικαίωμα να διαπραγματεύεται κάθε τι σχεπιζόμενον με την πρόοδον και προαγωγήν των υπαλλήλων εν γένει.

Η Επιτροπεία θεωρεί επίσης καθήκον της να αναφερθή εις ωρισμένας διαδόσεις, ότι κατά την τελευταίαν Συνέλευσιν των υπαλλήλων της Επαρχίας Λευκωσίας, η μεγίστη πλειοψηφία των παρόντων αποτελείτο από νεαρούς προσωρινούς υπαλλήλους. Αί διαδόσεις αυταί αποτελούν εσκεμμένην ανακρίβειαν, αποσκοπούσαν εις το να επηρεάση τους υπαλλήλους των επαρχιών, οι οποίοι δεν είναι εις θέσιν να γνωρίζουν επακριβώς τι συμβαίνει εις την πρωτεύουσαν. Η Επιτροπεία δηλοί υπευθύνως ότι:

α) Οι πλείστοι των παρευρεθέντων ήσαν επίσημοι υπάλληλοι, μερικοί των οποίων ανώτεροι υπάλληλοι με μακροχρονίους υπηρεσίας.

β) Χαρακτηριστικόν του ενθουσιασμού των υπαλλήλων κατόπιν της σχεδόν ομοφώνου αποφάσεως ιδρύσεως Συντεχνίας είναι η αθρόα εγγραφή νέων μελών του Συνδέσμου, τα οποία εντός μιάς εβδομάδος ανήλθαν εις υπερδιακόσια, κατά το πλείστον επίσημοι υπάλληλοι.

Η Επιτροπεία είναι της γνώμης ότι δημοσιογραφική συζήτησις επί του ζητήματος της αναδιοργανώσεως, ιδίως όταν αυτή δεν περιορίζεται αυστηρώς εντός των ορίων του

θέματος, παραβλάπτει τα συμφέροντα των υπαλλήλων και κάμνει έκκλησιν προς όλους τους Κυβερνητικούς Υπαλλήλους όπως μη παρασυρθούν εις τοιαύτας δημοσιογραφικάς συζητήσεις.

Μετά την απόφαση της 27 Απριλίου 1947 για οργάνωση του Συνδέσμου Δημοσίων Υπαλλήλων σε Συντεχνία άρχισαν εντατικές προσπάθειες για υλοποίηση της απόφασης. Ταυτόχρονα όμως οι αντιποιμένοι στη Συντεχνοποίηση δραστηριοποιήθηκαν κατά της απόφασης.

Την αντίδραση αυτή διευκόλυνε η επικρατούσα τότε πολιτική κατάσταση και οι εντεινόμενες πολιτικο-κομματικές διαμάχες. Ο Κυπριακός λαός είχε διαχωρισθεί σε δύο αντιμαχόμενα στρατόπεδα και η διαμάχη αυτή με τη συνδρομή εξωστηρεσιακών μπήκε και στις τάξεις των δημοσίων υπαλλήλων με αντικείμενο διαμάχης το θέμα της συντεχνοποίησης.

Χαρακτηριστικό των αισθημάτων τρόμου που είχαν προκληθεί στις τάξεις των δημοσίων υπαλλήλων, μελών του Συνδέσμου, είναι το τηλεγράφημα που στάληκε από τους δημοσίους υπαλλήλους της Πάφου, μόνιμους και προσωρινούς, στη Γενική Συνέλευση στο "Νέο Λυρικό".

Το τηλεγράφημα, που στάληκε στα Αγγλικά, "καταδίκαζε την ολέθρια ιδέα για συντεχνοποίηση" και καλούσε τους συναδέλφους σε "σοφότερες σκέψεις".

Οι αντιδράσεις αυτές και ο κίνδυνος διάσπασης της Οργάνωσης οδήγησε σε επιφυλάξεις την Επιτροπή έναντι της υλοποίησης της απόφασης της πλειοψηφίας. Αντί αυτού η Επιτροπή άρχισε προσπάθειες να μεταπείσει τους αντιφρονούντες και να τους πείσει ότι ήτο προς το συμφέρον όλων η ενσωμάτωση τους σε επαγγελματική οργάνωση. Οι προσπάθειες συνεχίστηκαν μέχρι το 1948 οπότε λόγω των επικείμενων αρχαιρεσιών αναστάληκαν μέχρι να εκλεγεί νέα Επιτροπή.

Η Γενική Συνέλευση πραγματοποιήθηκε στις 27 Ιουνίου 1948 και λόγω του φλέγοντος θέματος της συντεχνοποίησης εκδηλώθηκε τεράστιο άνευ προηγουμένου ενδιαφέρον. Εν όψει μάλιστα των αρχαιρεσιών γράφτηκαν και πολλά νέα μέλη στο Σύνδεσμο. Η προσέλευση μελών ήταν αθρόα ενώ το ενδιαφέρον για τις αρχαιρεσίες και το αποτέλεσμα τους δεν περιορίζετο μόνο μεταξύ των

μελών.

Η Γενική Συνέλευση πραγματοποιήθηκε στο οίκημα του Συνδέσμου στη Λεωφόρο Ευαγόρου (οικία Πιγμαλίωνα Ιωαννίδη) και στο προαύλιο ουγκεντρώθηκε πλήθος μελών και πολιτών για να πληροφορηθεί το αποτέλεσμα, σαν να επρόκειτο για δημοτικές εκλογές.

Στις αρχαιρεσίες επικράτησε ο συνδυασμός που είχε ταχθεί εναντίον της συντεχνοποίησης. Η νέα επιπροπή απαρτίζετο από τους Ανδρέα Αβρααμίδη - Πρόεδρο, Μ.Χαλίτ - Αντιπρόεδρο, Πραξιτέλη Χριστοδούλου - Επίτιμο Γραμματέα, Μιχ.Μαραθεύτη - Επίτιμο Ταμία, Μίκη Τιγγιρίδη, Θεόδωρο Παναγή και Χαρ. Αντωνίου - Μέλη.

Η νέα Επιπροπή παρά την αντίθεση της στη συντεχνοποίηση του Συνδέσμου προώθησε σαν θέμα προτεραιότητας αμέσως μετά την εκλογή της, την αναδιοργάνωση σε παγκύπρια βάση. Για το σκοπό αυτό διορίστηκε ειδική επιπροπή στην οποία περιλαμβάνετο και μέλος της Επιπροπής με τους ακόλουθους όρους εντολής:

"Να αναθεωρήσει το υφιστάμενον Καταστατικόν του Συνδέσμου Κυβερνητικών Υπαλλήλων Κύπρου προς τον σκοπόν αναδιοργανώσεως του Συνδέσμου επί Παγκυπρίου κλίμακος και να υποβάλῃ προς την Επιπροπήν έκθεσιν το συντομότερον δύνατόν".

Η εργασία της ειδικής επιπροπής είχε προχωρήσει αρκετά όταν το 1949 θεσπίστηκε ο νέος περί Συντεχνιών Νόμος, ο οποίος θα επηρέαζε αναπόφευκτα τη λειτουργία του Συνδέσμου. Η ειδική επιπροπή αναγκάστηκε τότε να αναθεωρήσει μεγάλο μέρος της εργασίας που είχε επιπλέσει, ώστε να προσαρμοστεί το νέο Καταστατικό στις πρόνοιες του νέου Νόμου.

Η Γενική Συνέλευση που πραγματοποιήθηκε το Φεβρουάριο του 1950 ενέκρινε την αναδιοργάνωση του Συνδέσμου σε Παγκύπρια βάση και εξέλεξε το πρώτο Εκτελεστικό Συμβούλιο με Πρόεδρο τον Ιωάννη Μαυρουδή και Γενικό Γραμματέα τον Πραξιτέλη Χριστοδούλου.

Το πρώτο Συνέδριο των Αντιπροσώπων συγκροτήθηκε στις 4 Ιουνίου 1950 και ήταν έκτακτο. Όπιως ανάφερε ο Πρόεδρος του Εκτελεστικού Συμβουλίου σκοποί του Συνεδρίου ήταν:

"(α) να δοθεί η ευκαιρία εις τα μέλη του

Εκτελεστικού Συμβουλίου και εις όλους τους αντιπροσώπους να γνωρισθώσι μεταξύ των,

(β) να κινητοποιηθή το Συνέδριον, δηλαδή το Ανώτατον Σώμα του Συνδέσμου, προς τον σκοπόν όπως εξακριβωθή κατά πόσον τούτο εργάζεται ικανοποιητικώς,

(γ) να τεθούν ενώπιον των αντιπροσώπων και να εξηγηθούν προς αυτούς όλαι αι όψεις της παρούσης και της μελλούσης λειτουργίας του Συνδέσμου.

(δ) να εκτεθεί προς τους αντιπροσώπους η μέχρι τούδε υπό του Εκτελεστικού Συμβουλίου επιπλεοσθείσα ως και η επιπλεοσθησομένη διά το υπόλοιπον του 1950 εργασία.

(ε) να ληφθούν υπό των Συνέδρων αποφάσεις και να δοθούν υπ' αυτών οδηγίαι δι' οιονδήποτε θέμα διά το οποίον απαιτείται άμεσος μελέτη και προώθησις προ του Πρώτου Ετησίου Συνεδρίου του Ιανουαρίου 1951."

Ο νέος Νόμος Περί Συντεχνιών είχε θεσπιστεί το Μάρτη του 1949. Στο Νόμο υπήρχε πρόνοια η οποία πρόσφερε στις Οργανώσεις των οποίων μέλη ήσαν δημόσιοι υπάλληλοι τη δυνατότητα να εξαιρεθούν από τον Κυβερνήτη της εγγραφής ως Συντεχνία.

Η Επιτροπή αποτάθηκε στον Κυβερνήτη για έκδοση πιστοποιητικού για εξαίρεση και δικαιολόγησε το αίτημα της ως ενέργεια για να παραμείνει μακριά από την πολιτική διαμάχη της εποχής. Υπήρχε τότε ισχυρισμός ότι οι διάφορες Συντεχνίες συμμετείχαν στη διαμάχη αυτή.

Σύμφωνα με το πιστοποιητικό εξαίρεσης ο Σύνδεσμος εδεσμεύετο να συμμορφώνεται με όλες τις πρόνοιες του Νόμου αλλά δεν μπορούσε να συνδεθεί με οποιοδήποτε τρόπο με οποιαδήποτε εγγεγραμμένη Συντεχνία. Τυπικά δηλαδή ήταν Συντεχνία και λειτουργούσε σύμφωνα με τις πρόνοιες του Περί Συντεχνιών Νόμου δεν ήταν όμως εγγεγραμμένη σαν Συντεχνία.

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ

Από την Επήσια Έκθεση για το 1955 σταχυολογούμε χαρακτηριστικά στοιχεία για την (δια) την Οργάνωση και τα προβλήματα που απασχολούσαν τότε τα μέλη.

Σε διάρκεια του 1955 λειπούργησαν Τμήματα σ' όλες τις επαρχίες και ο συνολικός αριθμός των μελών της Οργάνωσης ανήλθε σε 2358 σε σύγκριση με 2258 το 1954 και 2202 το 1953.

Κατά επαρχία τα μέλη ήσαν το 1955 στη Λευκωσία 1401, τη Λεμεσό 312, την Αμμόχωστο 330, τη Λάρνακα 150, την Πάφο 114 και την Κερύνεια 41.

Σημαντικό θέμα του χρόνου εκείνου ήταν η αναθεώρηση μισθών η οποία είχε οδηγήσει τον προηγούμενο χρόνο σε αποχώρηση των εκπροσώπων του Συνδέσμου από τη Μικτή Συμβουλευτική Προσωπικού (τον πρόδρομο της ΜΕΠ) λόγω της άρνησης της Κυβέρνησης να συζητήσει το θέμα στην Επιτροπή.

Το 5ο Συνέδριο των Αντιπροσώπων στις 30 Ιανουαρίου 1955 αποφάσισε την επιστροφή των εκπροσώπων στην JCC (Joint Consultative Committee), στην οποία και συζητήθηκε το θέμα της αναθεώρησης των μισθών.

Έντονη ήταν η διαμαρτυρία κατά των "Ουλαμών Επιαγρύπνησης" (Vigilance Squads) από δημοσίους υπαλλήλους για Φρούρηση Κυβερνητικών γραφείων μετά την έναρξη του αγώνα τον Απρίλη του 1955. Μετά την απόφαση αυτή της Κυβέρνησης συγκροτήθηκε έκτακτη γενική συνέλευση της Επαρχίας Λευκωσίας στην οποία συμμετείχαν περισσότερα από χίλια μέλη που εξέφρασαν την έντονη αντίθεση τους και ενέκριναν ψήφισμα διαμαρτυρίας προς τον Κυβερνήτη, το οποίο επέδωσε αντιπροσωπεία της Γενικής Συνέλευσης. Το θέμα οδηγήθηκε και στη Μικτή Επιτροπή και τελικά η απόφαση για τους "Ουλαμούς" εγκαταλείφθηκε.

Μετά την ανεξαρτησία

Με την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας τον Αύγουστο του 1960, στα πρώτα τουλάχιστο χρόνια δημιουργήθηκαν αρκετά σοβαρά προβλήματα για την τάξη των δημοσίων υπαλλήλων. Ήδη η μεταβατική περίοδος ήταν χρόνος αδράνειας στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της δημοσιοϋπαλληλικής τάξης ενώ με την έναρξη της ισχύος του Συντάγματος του 1960 και των ετεροβαρών προνοιών του, και ειδικότερα της πρόνοιας 70:30, τα προβλήματα επιδεινώθηκαν.

Είναι αδιαμφισβίτητο το γεγονός ότι επανειλημένα αναγνωρίστηκε και υπογραμμίστηκε και από τον εγχώριο τύπο ότι η αποικιοκρατία, στα αρνητικά που άφησε με την αποχώρηση της, άφησε και το θετικό στοιχείο της παράδοσης στην ανεξάρτητη Κύπρο, μιας άρτιας και από κάθε άποψη ικανής δημόσιας υπηρεσίας που λειτουργούσε εύρυθμα και αποτελεσματικά.

Η υπηρεσία έπρεπε να διασφαλιστεί και να προστατευθεί από κάθε κίνδυνο. Κάποια προστασία επροσφέρετο από το άρθρο 192 του Συντάγματος το οποίο προνοεί, μεταξύ άλλων,

"ΑΡΘΡΟΝ 192

1. Επιφυλασσομένης πάσης ετέρας διατάξεως του Συντάγματος, πάντα πρόσωπον, όπερα αμέσως προ της ημερομηνίας ενάρξεως της ισχύος του Συντάγματος κατέχει θέσιν ή αξίωμα εν τη δημοσίᾳ υπηρεσία, δικαιούται να τύχῃ μετά την ημερομηνίαν ταύτην των αυτών όρων υπηρεσίας, των δι' αυτό ισχύοντων προ της ημερομηνίας ταύτης. Οι τοιούτοι όροι δεν δύνανται να μεταβληθώσι δυσμενώς δι' αυτόν διαρκούσης της συνεχίσεως της υπηρεσίας αυτού εν τη δημοσίᾳ υπηρεσία της Δημοκρατίας κατά την ειρημένην ημερομηνίαν ή εφεξής."

Όμως σε άλλο άρθρο το Σύνταγμα του 1960 προνοεί για παραχώρηση στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα του 18%, ποσοστού 30% των θέσεων στη δημόσια υπηρεσία. Η πρόνοια αυτή επιτρέπει δυσμενώς τα συμφέροντα των Ελληνοκυπρίων δημοσίων υπαλλήλων.

Το Εκτελεστικό Συμβούλιο της Οργάνωσης με Πρόεδρο το Νίνο Κούτα, που ήταν στην ηγεσία από το 1956, αντιμετώπισε τις δύσκολες καταστάσεις

τόσο της περιόδου του αγώνα όσο και στη μεταβατική περίοδο. Το ίδιο Συμβούλιο είχε ν' αντιμετωπίσει και τα πρώτα δύσκολα χρόνια της ανεξαρτησίας.

Την 1η Μαΐου 1960 ιδρύθηκε η ειδική Επιτροπή για τα θέματα της δημόσιας υπηρεσίας τα απορρέοντα από τις Συμφωνίες για την Ανεξαρτησία.

Στις 14 Μαΐου 1960 η Επιτροπή έδωσε δημοσιογραφική διάσκεψη για το θέμα της αναλογίας 70:30. Στις 13 Νοεμβρίου 1960, μετά την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας, η Οργάνωση αντιπροσωπεύτηκε στην Επιτροπή για την εφαρμογή του 70/30 με πέντε αντιπροσώπους. Προσπάθεια των αντιπροσώπων των Ελληνοκυπρίων δημοσίων υπαλλήλων ήταν όχι η αναστολή της εφαρμογής της αναλογίας, η οποία ήταν ήδη γεγονός, αλλά η μείωση κατά το δυνατό των οδυνηρών της επιπτώσεων στους Ελληνοκύπριους δημόσιους υπαλλήλους.

Η εφαρμογή της αναλογίας 70:30 εσήμανε επίσημα σε κοινοτική βάση διαχωρισμό της υπηρεσίας, ο οποίος συνετελέσθη και με το διαχωρισμό της Οργάνωσης με την ίδρυση στη συνέχεια Τουρκοκυπριακής Οργάνωσης Δημοσίων Υπαλλήλων.

Ακολούθησαν νέες επεμβάσεις στα κατοχυρωμένα δικαιώματα των δημοσίων υπαλλήλων. Μέσα στο 1960 η Κυβέρνηση αποφάσισε κατάργηση του επιδόματος ταξιδίων και του εκπαιδευτικού επιδόματος.

Το Εκτελεστικό Συμβούλιο διαμαρτυρήθηκε γιατί τα δικαιώματα αυτά εθεωρούντο αναφαίρετο δικαίωμα των υπαλλήλων που απέρρεε από τους όρους υπηρεσίας τους.

Από Κυβερνητικής πλευράς δόθηκε σαν δικαιολογία για την κατάργηση της άρνησης της Βουλής να εγκρίνει Συμπληρωματικό Προϋπολογισμό που είχε κατατεθεί για το σκοπό αυτό.

Αντίδραση εκδηλώθηκε και στη σύσταση Επιτροπής για μελέτη της περικοπής ορισμένων μισθολογικών κλιμάκων.

Στις 21.7.1962 ο Νίνος Κούτας μπέβαλε παραίτηση από το αξίωμα του Προέδρου μετά και από συνεχή απειλητικά τηλεφωνήματα. Το Εκτελεστικό Συμβούλιο με λύπη αποδέχτηκε την

παραίτηση, και διακήρυξε την αποφασιστικότητα του να αντιδράσει κατάλληλα αν επαναληφθούν απειλές εναντίον αξιωματούχων.

Στη θέση του Νίνου Κούτα εξελέγη ο Αλέξανδρος Τσαγγαρίδης και με απόφαση του Συνεδρίου από το 1962 ο "Σύνδεσμος Δημοσίων Υπαλλήλων" μετονομάστηκε σε "Παγκύπρια Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων" μετά δε την τροποποίηση και του περί Συντεχνιών Νόμου το 1965, η ΠΑΣΥΔΥ εγγράφεται και νομοτυπικά σαν Συντεχνία και λειτουργεί από τις 27.12.1966 σαν πλήρης Συντεχνία.

Τα πρώτα μετα-ανεξαρτησιακά χρόνια χαρακτηρίζονται από το δύσκολο έργο της συγκρότησης της νεαράς Δημοκρατίας, που αντιμετώπιζε όχι μόνο οικονομικά προβλήματα αλλά και πολιτικά, σαν συνέπεια των ετεροφαρών προνοιών του Κυπριακού Συντάγματος.

Οι δημόσιοι υπάλληλοι είχαν άμεση επαφή με τις δυσκολίες του νεοσύστατου κράτους και στα πρώτα λίγα χρόνια ανέβαλλαν την υποβολή αιτημάτων για λύση στα πολλά προβλήματα που είχε επισωρεύσει η περίοδος του αγώνα, ούτε επιζήτησαν βελτίωση στην ομολογουμένως μη ικανοποιητική κατάσταση τους.

Όταν το κλίμα εκρίθη κατάλληλο για υποβολή αιτημάτων εκδηλώθηκαν οι πρώτες διακοινοτικές ταραχές του Δεκέμβρη 1963, που σημαδεύουν τη νέα φάση των δεινών του Κυπριακού λαού και ειδικότερα των Ελληνοκυπρίων.

Αντί του αγώνα για βελτίωση των απολαβών και για λύση επαγγελματικών προβλημάτων οι δημόσιοι υπάλληλοι έστρεψαν την προσοχή στις νέες ανάγκες. Αναστάλησαν τα οικονομικά αιτήματα και επικεντρώθηκε η προσοχή στην επαρκή λειτουργία των υπηρεσιών, από τις οποίες είχαν αποχωρήσει 1500 Τουρκοκύπριοι δημόσιοι υπάλληλοι, σε μια προδιατεταγμένη πορεία για προαγωγή των Τουρκικών διχοτομικών σχεδίων.

Δύο χρόνια μετά τα γεγονότα του Δεκέμβρη 1963, αποφασίστηκε υποβολή αιτημάτων με πρώτο το αίτημα για συνεχές πρωινό ωράριο το καλοκαίρι. Το θέμα, λόγω της αρνητικής στάσης της Κυβέρνησης οδήγησε σε ένταση στις τάξεις των υπαλλήλων και στην παραίτηση του Προέδρου και του Γ.Γ. της Συντεχνίας, Αλέξανδρου Τσαγγαρίδη και Γιώργου Χαρτσιώτη, σε αντίδραση προς τις έντονες επικρίσεις που διατυπώθηκαν σε έκτακτο

Παγκύπριο Συνέδριο που συγκλήθηκε στις 5 Ιουνίου 1965.

Το Συνέδριο εξέλεξε υπηρεσιακή Γραμματεία με προσωρινό Πρόεδρο τον Κώστα Κωνσταντινίδη και Γενικό Γραμματέα το Ντίνο Δημητρίου. Και των δύο επικυρώθηκε η επιλογή σε συνεδρία της Εκτελεστικής Επιτροπής στις 20.6.65. Τα άλλα μέλη της Γραμματείας που επίσης επικυρώθηκαν ήσαν οι Λοΐζος Χριστοδούλου, Αντιπρόεδρος, Ι.Σ.Ιωαννίδης Γενικός Ταμίας, Γιώργος Ιακώβου, Ιορδάνης Ιορδάνους και Κώστας Χατζηγιάννης, Μέλη.

Στις εκλογές που ακολούθησαν το 1967

Πρόεδρος εξελέγη ο Λοΐζος Χριστοδούλου και ο Ντίνος Δημητρίου Αντιπρόεδρος ενώ επανήλθε ο Γιώργος Χαρτιώπης ως Γενικός Γραμματέας. Ο Ντίνος Δημητρίου παραιτήθηκε στις αρχές του 1969 και στη θέση του Αντιπροέδρου εκλέγηκε ο Γιώργος Χαρτιώπης ενώ σαν Γενικός Γραμματέας εξελέγη ο Γιώργος Ιακώβου που υπηρέτησε στο αξίωμα αυτό μέχρι το 1992.

Στο τέλος του 1970 παραιτήθηκε και ο Λοΐζος Χριστοδούλου από Πρόεδρος και τον διαδέχθηκε ο Τάσος Παπαναστασίου που επίσης παρέμεινε στο αξίωμα του Προέδρου μέχρι το 1992.

Μετά τις ανακατατάξεις αυτές η Συντεχνία των Δημοσίων Υπαλλήλων ακολουθεί σταθερά ανοδική πορεία και εδραιώνεται σαν βασικός συντελεστής όχι μόνο στα συνδικαλιστικά αλλά και τα γενικώτερα κοινωνικά θέματα του τόπου.

Η πορεία μετά το 1965

Η κατάσταση, όπως είχε εξελιχθεί με την αποτυχία του αγώνα για το ωράριο το 1965, έφερε στο προσκήνιο τις τεράστιες αδυναμίες της Οργάνωσης που υπήρχαν έναντι των νέων δεδομένων και εκείνων που εξελεικτικά εδημιουργούντο μετά τον τερματισμό του αποικιοκρατικού συστήματος και την εγκαθίδρυση τη Ανεξάρτητης Κυπριακής Δημοκρατίας.

Με την αλλαγή της ηγεσίας τον Ιούλιο του 1965 αρχίζει νέος κύκλος εξελίξεων που έφεραν την Οργάνωση σε μια νέα, δυναμική πορεία με τις τεράστιες επιτυχίες στον αγώνα για την προάσπιση των δικαιωμάτων της δημοσιοϋπαλληλικής τάξης και την προώθηση λύσεων στα τεράστια επαγγελματικά προβλήματα που αντιμετώπιζε.

Χαρακτηριστική της νέας πορείας ήταν και η διακήρυξη του Γενικού Συμβουλίου τον Ιούλιο 1967 ότι "μακράν οιωνδήποτε ξένων επιρροών προς τα πράγματικά συμφέροντα των δημοσίων υπαλλήλων, την υψηλήν αποστολήν και των χαρακτήρα της Δημόσιας Υπηρεσίας ήτις οφείλει πάντοτε να ίσταται υπεράνω κομματικών ή προσωπικών καταστάσεων, θα φροντίσει δια την ανύψωσιν και εδραίωσιν του κύρους της ΠΑΣΥΔΥ και την εμπιστοσύνην των μελών της προς αυτήν".

Η στάση και πολιτική της ΠΑΣΥΔΥ την έφεραν επίσης στο προσκήνιο, με πρωτοποριακό ρόλο σε πολλές περιπτώσεις, στους ευρύτερους αγώνες της εργατικής τάξης του τόπου για τη βελτίωση των όρων και συνθηκών εργασίας καθώς και στον αγώνα του συνόλου του λαού για την προάσπιση της δημοκρατίας και της ανεξαρτησίας της πατρίδας. Ιδιαίτερα από το 1972 και μετά μέχρι τον Ιούλιο του 1974, στη διάρκεια της προπραξικοπηματικής περιόδου, και από το 1974 μετά το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή και κατοχή, η ΠΑΣΥΔΥ στάθηκε στην πρωτοπορεία των δημοκρατικών δυνάμεων για αποκατάσταση της τάξης και της νομιμότητας και για την υπεράσπιση της εδαφικής ακεραιότητας της πατρίδας μας.

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Στα μέσα της δεκαετίας του 60 ένα από τα πρώτα προβλήματα που απασχόλησαν τη νέα ηγεσία ήταν η Οργανωτική δομή και ανασυγκρότηση της Οργάνωσής ήταν που να μπορεί να λειπουργεί πάνω σε Παγκύπρια βάση και να διασφαλίζει την ενότητα και τη συλλογικότητα δράσης σε όλα τα επίπεδα από τη βάση μέχρι την κορυφή. Θα πρέπει εδώ να σημειωθεί ότι μέχρι τότε τα επαρχιακά γραφεία λειπουργούσαν χωρίς καμιά ουσιαστική και άμεση σύνδεση και συμμετοχή στο πρόγραμμα και τη δράση της Οργάνωσης. Από δε τους επαγγελματικούς Κλάδους έλειπε το αίσθημα της υποχρέωσης έναντι του συνόλου της δημοσιοϋπαλληλικής τάξης και του κοινού αγώνα για το σύνολο των μελών. Οι Κλάδοι και τα μέλη τους ενδιαφέρονταν κυρίως για τα δικά τους κλαδικά ζητήματα όπου και επικεντρώνετο κυρίως το ενδιαφέρον τους.

Μέσα στα πλαίσια του οργανωτικού είχε τεθεί και η οικονομική κατάσταση της Οργάνωσης, που όπως είναι φυσικό αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση για την ανάπτυξη και επιτυχία κάθε συνδικαλιστικής Οργάνωσης. Ας σημειωθεί ότι από το σύνολο των δημοσίων υπαλλήλων (6,800 περίπου) μόνο το 50% ήσαν εγγεγραμμένα μέλη και από αυτούς ένα μεγάλο μέρος δεν κατέβαλλε κανονικά τις συνδρομές του. Η οικονομική κατάσταση της Οργάνωσης ήταν πολύ άσχημη.

Αγώνες και επιτεύγματα

Ταυτόχρονα με το οργανωτικό τέθηκε στην πρώτη γραμμή ο αγώνας για τη βελτίωση των απολαβών των δημοσίων υπαλλήλων, η οικονομική κατάσταση των οποίων ήταν απελπιστική.

Η τελευταία μισθολογική αναθεώρηση είχε γίνει πριν 11 χρόνια, το 1956 επί αποικιοκρατίας - μέχρι το 1967 που τέθηκε έντονα το αίτημα. Από τότε δεν είχε παραχωρηθεί καμιά μισθολογική αύξηση παρά το γεγονός ότι το εθνικό εισόδημα της Κύπρου κατά την πιο πάνω περίοδο είχε αυξηθεί σε ποσοστό πέρα από 60% και παρά το γεγονός ότι οι απολαβές των εργαζομένων σε παράλληλα επαγγέλματα του ιδιωτικού τομέα είχαν αυξηθεί

κατά μέσο όρο 20% και άνω. Επίσημη έρευνα που είχε διεξαχθεί στις αρχές του έτους εκείνου είχε αποκαλύψει ότι οι απολαβές στα αντίστοιχα επαγγέλματα του ιδιωτικού τομέα υπερείχαν έναντι των δημοσίων υπαλλήλων κατά 20%-60%. Επίσης ένα άλλο στοιχείο που είχε οξύνει ακόμη περισσότερο την κατάσταση ήταν και η υποτίμηση το Νοέμβριο του 1967 της κυπριακής λίρας κατά 14.7%.

Τελικά, ο πρώτος εκείνος αγώνας στέφθηκε με επιτυχία τον Ιούλιο του 1968 με αποτέλεσμα την πρώτη γενική αύξηση 18% κατά μέσο όρο στις απολαβές των δημοσίων υπαλλήλων και 10% στις συντάξεις των συνταξιούχων.

Άλλα θέματα που είχαν τεθεί ήταν το τιμαριθμικό και το συνταξιοδοτικό. Πολλοί δημόσιοι υπάλληλοι αφυπηρετούσαν χωρίς σύνταξη, οι δε συνταξιούχοι βρίσκονταν σε απελπιστική κατάσταση αφού οι συντάξεις τους υπολογίζονταν μόνο πάνω στο βασικό μισθό και παρέμεναν στάσιμες χωρίς καμιά αναπροσαρμογή.

Πέρα από τα οικονομικά προβλήματα είχαν επίσης τεθεί και τα θέματα της ανασύστασης και αναδιάρθρωσης των διαφόρων υπηρεσιών, της ορθολογικής κατανομής και αξιοποίησης του υπαλληλικού δυναμικού, της απλοποίησης των μεθόδων και διαδικασιών εκτέλεσης του υπηρεσιακού έργου: της οργάνωσης συστήματος εκπαίδευσης των δημοσίων υπαλλήλων καθώς και της αξιολόγησης επαγγέλματος και της αξιολογικής κατάταξης των θέσεων με παράλληλη αναδιάρθρωση του μισθολογίου. Ειδικά για τα τελευταία αυτά θέματα είχαν καταρτισθεί ύστερα από επίπονες προσπάθειες της Οργάνωσης σε συμφωνία με την Κυβέρνηση συγκεκριμένα προγράμματα πάνω σε διαρκή βάση με τη βοήθεια εμπειρογνωμόνων που είχαν ανακληθεί για το σκοπό αυτό από το εξωτερικό.

Έτσι είχε τροχιοδρομηθεί η νέα πορεία του τρίτου κύκλου των εξελίξεων με τους συγκεκριμένους στόχους και προγράμματα που οδήγησε στην κατάκτηση του 13ου μισθού το 1972, στην συμφωνία του ίδιου χρόνου για την καθιέρωση του συνεχούς ωραρίου εργασίας - συνεχές ωράριο με 36 ώρες κατά τους θερινούς μήνες και με 38 ώρες για τους υπόλοιπους μήνες με ένα μόνο εργάσιμο απόγευμα - που οδήγησε επίσης στη νέα γενική αύξηση των μισθών που επιπέδωθηκε με τη

“Τελικά, ο πρώτος εκείνος αγώνας στέφθηκε με επιτυχία τον Ιούλιο του 1968 με αποτέλεσμα την πρώτη γενική αύξηση 18% κατά μέσο όρο στις απολαβές των δημοσίων υπαλλήλων και 10% στις συντάξεις των συνταξιούχων”.

συμφωνία του Οκτώβρη 1972 με 12% αναδρομικά την 1/3/1972 και με σύνολο 16% από 1/3/1973, καθώς και στη συμφωνία στις αρχές του 1974 για την αναγνώριση του τιμαριθμικού επιδόματος, για σκοπούς 13ου μισθού και για σκοπούς υπολογισμού των συνταξιοδοτικών αφελημάτων στους αφυπηρετούντες υπαλλήλους και την αυτόματη επίσια τιμαριθμική αναπροσαρμογή των συντάξεων.

Είχε σχεδόν συμπληρωθεί μέχρι τις αρχές του 1974 και το κύριο μέρος του έργου της αξιολογικής αναδιάρθρωσης των θέσεων και του μισθολογίου και της αναδιοργάνωσης της δημόσιας υπηρεσίας.

Αυτά τα επιπεύγματα ήσαν ο καρπός και το επιστέγασμα των μακρών και δύσκολων αγώνων που διεξήγαγε μέχρι τότε η Οργάνωση και η δημοσιοϋπαλληλική τάξη.

Μέσα από τη δυναμική αυτή πορεία εδραιώθηκε στη συνειδηση των δημόσιων υπαλλήλων το αίσθημα εμπιστοσύνης και ασφάλειας προς την Οργάνωση τους και είχε καλλιεργηθεί το κίνητρο για την καθολική συμμετοχή τους στους κοινούς αγώνες.

Αποκορύφωμα των αγώνων εκείνης της περιόδου ήταν η πρώτη στην ιστορία της ΠΑΣΥΔΥ πανυπαλληλική απεργία. Η απεργία, που ήταν 24ωρη, είχε πραγματοποιηθεί στις 2 του Σεπτέμβρη 1972 και είχε αγκαλιαστεί από το σύνολο των δημόσιων υπαλλήλων περιλαμβανομένων και των Γενικών Διευθυντών των Υπουργείων. Στη διάρκεια της απεργίας είχε πραγματοποιηθεί τεράστια συγκέντρωση στο χώρο μπροστά από το παλιό οίκημα της Οργάνωσης προς την οποία μίλησαν ο Γενικός Γραμματέας Γιώργος Ιακώβου και ο Πρόεδρος Τάσος Παπαναστασίου. Ανάλογες συγκεντρώσεις πραγματοποιήθηκαν και στις άλλες πόλεις με κύριους ομιλητές διάφορα άλλα ηγετικά στελέχη.

Χαρακτηριστικό της μεγαλειώδους εκείνης εκδήλωσης στη Λευκωσία ήταν το δημοσίευμα της επομένης στην πρώτη σελίδα της εφημερίδας "Ο Φιλελεύθερος" με τον ολοσέλιδο τίτλο: Νέα τακτική προς κάμψιν της Κυβερνήσεως - ΠΑΣΥΔΥ: Μαχητικός ελιγμός - Απεργία εις μερικάς ουσιώδεις υπηρεσίας.

Χαρακτηριστικό ήταν επίσης και σχετικό σχόλιο της ίδιας εφημερίδας που έλεγε: "Ουδείς δύναται να κακολογήσει τους δημόσιους υπαλλήλους δια

πην χθεσινήν προειδοποιητικήν απεργιακήν των εκδήλωσιν. Αντιθέτως έχουν την συμπάθειαν του κοινού, διότι πρόκειται περί τάξεως εργαζομένων, της οποίας η ηγεσία εχειρίσθη με υπομονή αλλά και σύνεσιν τα προβλήματα των μελών της, αδηγήθη δε εις την προειδοποιητικήν απεργίαν, ως ύστατον μέτρον αγώνος, το οπόιον της απέμεινε. Τώρα, ότε η απεργία έληξε κατεδείχθη ότι η τάξις των δημόσιων υπαλλήλων είναι ομόφωνη..... πρέπει κατά συνέπειαν, και εν όψει του γεγονότος ότι τα αιτήματα της δημοσιοϋπαλληλικής τάξεως είναι δίκαια, να κάμει το επόμενον βήμα η Κυβέρνησης δια να συναντήσῃ τα αιτήματα των δημόσιων υπαλλήλων..."

Δύο μέρες μετά την 24ωρη απεργία επιπεύχθηκε η συμφωνία για την ικανοποίηση του αιτήματος.

Πραξικόπημα - Εισβολή

Δυστυχώς όλα εκείνα τα επιπεύγματα είχαν ανατραπεί μετά το προδοτικό πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή και κατοχή που το ακολούθησε τον Ιούλιο του 1974. Όλες οι συμφωνίες που είχαν γίνει αναστάληκαν και οι απολαβές μειώθηκαν από 10% εως 25%. Αναστάληκαν οι τιμαριθμικές αναπροσαρμογές, οι άδειες ανάπτυσης αναστάληκαν, καθώς και μια σειρά άλλα αφελήματα. Αναστάληκαν επίσης όλες οι διεκδικήσεις στον τομέα των επαγγελματικών αιτημάτων.

Η καταστροφή που επέφερε η λαϊλαϊτα του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής με τις χιλιάδες των εκτοπισθέντων, των νεκρών και των αγνοουμένων, τα τεράστια πλήγματα στην οικονομία, η ανασφάλεια και μια σειρά άλλα κακά και γενικά το δράμα και η δυστυχία του λαού μας δεν άφηνε άλλη εκλογή. Έπρεπε όλοι να υποστούν τις αναγκαίες θυσίες για την αντιμετώπιση της τραγικής εκείνης κατάστασης.

Η παλινδρόμηση εκείνη κράτησε τρία περίπου χρόνια, μέχρι το 1977, οπότε με την ανάκαμψη της οικονομίας και τους νέους ρυθμούς ανάπτυξης που είχαν σημειωθεί άρχισε και η αποκατάσταση των μισθών και αφελημάτων στα προ του Ιουλίου 1974 επίτεδα.

Οι νέοι αγώνες

Με το τέλος της 10ετίας του 1970 άρχισε μια νέα φάση, νέων ενταπικών αγώνων στην προσπάθεια της περαιτέρω βελτίωσης των όρων και συνθηκών εργασίας των δημοσίων υπαλλήλων με αποκορύφωμα την πλήρη επιτυχία του μεγάλου αγώνα για την καθιέρωση της πενθήμερης βδομάδας εργασίας από τις 2.1.1991.

Πέρα από τα καθαρά επαγγελματικά ζητήματα των μελών, κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής η ΠΑΣΥΔΥ είχε επικεντρώσει και πάλιν ένα τεράστιο μέρος των προσπαθειών της για την αναδιοργάνωση και τον εκσυγχρονισμό της κρατικής μηχανής καθώς και για τις άθλιες, ανθυγειενές συνθήκες εργασίας των δημοσίων υπαλλήλων. Για όλα αυτά, δυστυχώς όλες οι Κυβερνήσεις και η Βουλή παρά τις υποσχέσεις τους τίποτε το ουσιαστικό δεν έπραξαν για την επίλυση τους. Ειδική μάλιστα αναφορά θα πρέπει να γίνει και για τη μεγάλη παλινδρόμηση και τον τορπιλισμό το 1980 από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας με τις άστοχες ενέργειες του, του έργου της αξιολογικής αναδιάρθρωσης των θέσεων και του μισθολογίου και τη αναδιοργάνωσης της δημόσιας υπηρεσίας που είχε σχεδόν συμπληρωθεί πριν από το πραξικόπημα.

Πέρα από τους αγώνες για τα γενικά προβλήματα και τους γενικούς όρους υπηρεσίας των δημοσίων υπαλλήλων που καταγράφονται σ' αυτή την ιστορική διαδρομή, η ΠΑΣΥΔΥ είχε και μια άλλη τεράστια συμβολή στην προσπάθεια επίλυσης οξύτατων επιμέρους προβλημάτων που από την αρχή βασάνιζαν τις διάφορες τάξεις του προσωπικού και τους επαγγελματικούς Κλάδους.

Επίσης πέρα από τα πιο πάνω προβλήματα η Οργάνωση και οι δημόσιοι υπάλληλοι ως ομάδα εργαζομένων αγωνίστηκαν και για μια σειρά άλλων προβλημάτων που αφορούσαν το σύνολο της εργατικής τάξης και όλους τους εργαζομένους του τόπου. Σαν τέτοια προβλήματα αναφέρονται τα φορολογικά, η δικαιότερη κατανομή του εθνικού εισοδήματος, οι γενικότεροι όροι και οι συνθήκες και το περιβάλλον εργασίας, ο εκσυγχρονισμός του συστήματος των εργατικών σχέσεων και των μηχανισμών συλλογικών διαπραγματεύσεων, η αντίσταση στις τάσεις για ιδιωτικοποίηση δημοσίων

υπηρεσιών κ.α.

Έγκαιρα η ΠΑΣΥΔΥ είχεν επίσης επισημάνει τα τεράστια προβλήματα από τα νέα δεδομένα των επαναστατικών αλλαγών που συντελούνταν στο χώρο της παραγωγής και των εργασιακών σχέσεων με την εισαγωγή της νέας τεχνολογίας, διαδραματίζοντας πρωτοπορειακό ρόλο στην προσπάθεια επίτευξης στο χώρο της κρατικής μηχανής των επιβαλλόμενων προσαρμογών.

Η ΠΑΣΥΔΥ ΣΤΟΥΣ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ

Η ΠΑΣΥΔΥ πέρα από την υπεράσπιση των επαγγελματικών συμφερόντων των μελών της και πέρα από την ενεργό συμμετοχή της στους ευρύτερους αγώνες της εργατικής τάξης σε στενή συνεργασία με όλες τις άλλες συνδικαλιστικές Οργανώσεις, μπήκε από την αρχή στο προσκήνιο του αγώνα ενάντια στην παρανομία, για τη δημοκρατία, την ελευθερία και την ανεξαρτησία της πατρίδας μας.

Μέσα στα πλαίσια αυτής της αποστολής της είχε διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στις κινητοποιήσεις του λαού ενάντια στη βία και στην παρανομία που οδήγησαν στο προδοτικό πραξικόπημα που έφερε την τουρκική εισβολή το 1974.

Χαρακτηριστική των μεγάλων αυτών κινητοποιήσεων στις οποίες η Συντεχνία των Δημοσίων Υπαλλήλων είχε διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο ήταν η οργάνωση μαζί με άλλες συνδικαλιστικές και επαγγελματικές Οργανώσεις μεγάλου συλλαλητηρίου στις 3 Μαρτίου 1972 στην πλατεία της Αρχιεπισκοπής ενάντια στην προσπάθεια των τριών Μητροπολιτών να καθαιρέσουν το Μακάριο με υποκίνηση τους από τη Χούντα των Αθηνών. Ένας από τους ομιλητές στο συλλαλητήριο εκείνο ήταν και ο Πρόεδρος της ΠΑΣΥΔΥ Τάσος Παπαναστασίου.

Άλλη περίπτωση ήταν η οργάνωση μαζί με όλες τις άλλες μαζικές Οργανώσεις, στις 19 Ιουνίου 1974, του τεράστιου συλλαλητηρίου και πάλιν ενάντια στις επιβουλές της Χούντας των Αθηνών και των οργάνων της, την ΕΟΚΑ Β' για ανατροπή του Μακάριου και της νόμιμης κυβέρνησης της Κύπρου.

Το συλλαλητήριο είχε συγκροτηθεί στο χώρο έξω από το παλέρο οίκημα της ΠΑΣΥΔΥ από τον εξώστη του οποίου μίλησε προς τα συγκεντρωθέντα πλήθη ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος. Ομιλητές από μέρους των Οργανώσεων ήσαν ο Πρόεδρος της ΠΑΣΥΔΥ Τάσος Παπαναστασίου και ο Γ.Γ. της ΠΕΚ Ηρακλής Χατζηρακλέους.

Μέσα στα πλαίσια αυτού του πρωταγωνιστικού ρόλου για την υπεράσπιση της δημοκρατίας και της ανεξαρτησίας της πατρίδας ήταν και η

διοργάνωση, μαζί με τις άλλες Οργανώσεις των κρατικών υπαλλήλων, του πρώτου συλλαλητηρίου μετά το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή, στις 19 Αυγούστου 1974. Ήταν το συλλαλητήριο εκείνο μια μεγάλη μαχητική διαδήλωση σε ένδειξη διαμαρτυρίας κατά της απαράδεκτης στάσης της Αμερικής κατά την τουρκική εισβολή. Η διαδήλωση ξεκίνησε από το παλέρο οίκημα της Οργάνωσης, διέσχισε τη λεωφόρο Ευαγόρου, στη συνέχεια από τη λεωφόρο Μακαρίου Γ' κατευθύνθηκε προς την Αμερικάνικη Πρεσβεία - που ήταν τότε στο ύψος της λεωφόρου σε κάθετο δρόμο αριστερά του ξενοδοχείου "Χίλτον" και από εκεί από τη λεωφόρο Κέννετυ προς το Γραεδορικό γραφείο που ήταν τότε προσωρινά στο Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών όπου και επιδόθηκε σχετικό ψήφισμα προς τον ασκούντα καθήκοντα Προέδρου Γλαύκο Κληρίδη.

Μεγάλη και πρωτοποριακή υπήρξε η συμβολή της ΠΑΣΥΔΥ στον αγώνα ενάντια στην τουρκική κατοχή. Από την πρώτη στιγμή είχε πρωτοστατήσει στην οργάνωση και κινητοποίηση του λαού στον αγώνα αυτό καθώς και στην κινητοποίηση του διεθνούς παράγοντα προς υποστήριξη του δύσκολου αυτού αγώνα μας. Η ΠΑΣΥΔΥ διαδραμάτισε ενεργό ρόλο στη σύσταση αμέσως μετά την τουρκική εισβολή της "Συντονιστικής Επιτροπής των Κομμάτων και Οργανώσεων" η οποία κινητοποιήθηκε τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό για προβολή του αγώνα ενάντια στην τουρκική κατοχή και για εξασφάλιση διεθνούς υποστήριξης.

Πέρα από τη "Συντονιστική Επιτροπή των Κομμάτων και Οργανώσεων" αποκοινού με όλες τις άλλες Συνδικαλιστικές Οργανώσεις αναλήφθηκε

ΠΑΣΥΔΥ
70 ΧΡΟΝΙΑ
1927 - 1997

προσπάθεια κινητοποίησης του διεθνούς συνδικαλιστικού κινήματος υπέρ του αγώνα του Κυπριακού λαού ενάντια στην τουρκική κατοχή και για αποκατάσταση της εδαφικής ακεραιότητας και της ανεξαρτησίας της πατρίδας.

Για το σκοπό αυτό είχε συσταθεί από όλες τις συνδικαλιστικές Οργανώσεις ειδική "Προπαρασκευαστική Επιτροπή" με σκοπό την απ' ευθείας επαφή και ενημέρωση των συνδικαλιστικών Οργανώσεων στο εξωτερικό για τη διοργάνωση μιας διεθνούς συνδικαλιστικής διάσκεψης για το Κυπριακό στη Λευκωσία. Από μέρους των Οργανώσεων της "προπαρασκευαστικής επιπροπής" προήδρευσε ο Γ.Γ. της ΠΑΣΥΔΥ.

Στα πλαίσια της πιο πάνω προσπάθειας οργανώθηκαν τρεις αποστολές στην Ελλάδα και άλλες χώρες όπου καταβλήθηκαν έντονες προσπάθειες για εξασφάλιση αλληλεγγύης και υποστήριξης.

Αποτέλεσμα των πολύμηνων προσπαθειών της "προπαρασκευαστικής επιπροπής" ήταν η πραγματοποίηση της Διεθνούς Συνδικαλιστικής Διάσκεψης στη Λευκωσία στο Ξενοδοχείο "Φιλοξενία" στις 22-23 Νοεμβρίου 1978. Σ' αυτήν πήραν μέρος 60 αντιπρόσωποι από 45 εθνικές και διεθνείς συνδικαλιστικές Οργανώσεις από την Ευρώπη, την Ασία, την Αφρική, τη Λατινική Αμερική και την Αυστραλία με θέματα:

A. Τρόποι βοήθειας προς τον κυπριακό λαό, Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους, για εξεύρεση λύσης στα πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα που δημιουργήθηκαν σαν αποτέλεσμα των γεγονότων του 1974 και

B. Τρόποι συμβολής για την ειρηνική συνεργασία και συνύπαρξη των δύο κοινοτήτων σύμφωνα με τις αποφάσεις του ΟΗΕ.

Στο τέλος των εργασιών της η Διάσκεψη με ψήφισμα της

"Εξέφραζε ανησυχία γιατί τα ψηφίσματα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου Ασφαλείας δεν έχουν μέχρι τώρα εφαρμοσθεί και, ως εκ τούτου, το Κυπριακό πρόβλημα παραμένει άλυτο σε βάρος ολόκληρου του Κυπριακού Λαού.

Καλούσε τις κυβερνήσεις των οικείων χωρών

καθώς και τις άλλες κυβερνήσεις να υποστηρίξουν την εφαρμογή των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών για την Κύπρο και ιδιαίτερα την αποχώρηση των ξένων στρατευμάτων από αυτή, την επιστροφή των προσφύγων στα σπίτια τους και την έρευνα για την τύχη των αγνοουμένων προσώπων.

Καταδίκαζε τη συνεχιζόμενη καταπάτηση της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας της Κύπρου και των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων του λαού της και εξέφρασε ισχυρή αντίθεση για κάθε προσπάθεια που αποβλέπει: στο να καταστρέψει την Κύπρο, ως ανεξάρπτο κράτος, να προσαρπήσει μέρος του εδάφους της σε οποιαδήποτε άλλη χώρα ή να διχοτομήσει το νησί.

Χαιρετίστηκαν και υποστηρίκτηκαν όλες οι πρωτοβουλίες που είχαν αναληφθεί και τις επαφές που έγιναν μεταξύ των εκπροσώπων των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων των δύο κοινοτήτων της Κύπρου με προτροπή τη συνέχιση τέτοιων πρωτοβουλιών και επαφών.

Οι σύνεδροι δεσμεύτηκαν να αναλάβουν δράση στις περιοχές τους με σκοπό να επισύρουν την προσοχή της κοινής γνώμης στις χώρες τους στα πιο πάνω.

Αποφασίστηκε να προωθηθεί αλληλεγγύη με τους εργαζομένους της Κύπρου και τον Κυπριακό Λαό ως σύνολο στον αγώνα του για δικαιοσύνη για την αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και τη διαφύλαξη της ανεξαρτησίας, κυριαρχίας, εδαφικής ακεραιότητας, ενότητας και του αδέσμευτου της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ζητήθηκε άμεση επανάληψη των διαπραγματεύσεων κατά τρόπο ουσιαστικό και εποικοδομητικό, υπό την αιγίδα του Γ.Γ. των Ηνωμένων Εθνών, μεταξύ των εκπροσώπων των δύο κοινοτήτων, που να διεξαχθούν ελεύθερα με βάση ολοκληρωμένες και εποικοδομητικές προτάσεις των ενδιαφερομένων μερών.

Τέλος, η Διάσκεψη κάλεσε το Διεθνές Γραφείο Εργασίας και άλλους διεθνείς οργανισμούς να πάρουν αποτελεσματικά μέτρα έτσι που τα συνδικαλιστικά δικαιώματα και οι ελευθερίες να αποκατασθούν και να χάρουν αεβασμού σε ολόκληρη την Κύπρο προς όφελος όλων των Κυπρίων.

"Οι σύνεδροι δεσμεύτηκαν να αναλάβουν δράση στις περιοχές τους με σκοπό να επισύρουν την προσοχή της κοινής γνώμης στις χώρες τους στα πιο πάνω"

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Σπην όλη ανέλιξη της ΠΑΣΥΔΥ μεγάλη και πολύπλευρη ήταν η συμβολή των γυναικών δημοσίων υπαλλήλων.

Πέρα από την άμεση ενεργό συμμετοχή τους στα διάφορα συλλογικά όργανα της ΠΑΣΥΔΥ οι γυναίκες είχαν αναπτύξει μια σειρά δραστηριότητες σε θέματα που αφορούσαν τα δικαιώματα και την υπηρεσιακή τους ανέλιξη στη Δημόσια Υπηρεσία. Επίσης τεράστια ήταν η προσφορά τους στον τομέα της ευημερίας και κοινωνικής πρόνοιας των μελών της Οργάνωσής καθώς και στα γενικότερα θέματα που αφορούσαν την κύπρια γυναικά με την συμμετοχή τους σε κοινές ενέργειες με τις άλλες γυναικείες Οργανώσεις του τόπου ως εκπρόσωποι της δημοσίου παλληλικής Οργάνωσης.

Μέχρι τα μέσα της 10ετίας του 1950, εκτός από το νοσοκομειακό προσωπικό, οι γυναίκες στη δημόσια υπηρεσία ήσαν ελάχιστες και εργάζονταν κυρίως ως δακτυλογράφοι, στενογράφοι και προσωπικού γραμματείς (personal secretaries) άνκαι και σ' αυτές τις εργασίες η μεγάλη πλειοψηφία ήσαν άνδρες με υπέρτερα προνόμια απασχόλησης έναντι των γυναικών. Πέρα μάλιστα από τη δυσμενή αυτή διάκριση ήταν και η προτίμηση για βρετανίδες νέες που διέμεναν τότε στην Κύπρο.

Ενδεικτικό της τελευταίας αυτής κατάστασης είναι και το ακόλουθο διάβημα (Νοέμβριος 1952) του τότε Συνδέσμου Δημοσίων Υπαλλήλων προς τις αρχές της αποικιακής Κυβέρνησης.

"Expatriate Typists and Stenographers

The Cyprus Civil Service Association views with dissatisfaction the recent appointment of English girls in Government Departments in jobs which Cypriot girls could do equally efficiently.

There are many girls in Cyprus who are quite efficient typists and stenographers and who would like to work for the Government. Such posts are now, though rarely, given to English girls who happened to be here for family or other reasons. This is unfair to local girls. We hope that such appointments will not be continued as a matter of policy."

Εκτός από τους πιο πάνω περιορισμούς στις προσλήψεις γυναικών υπήρχαν και μια σειρά άλλοι περιορισμοί σε ότι αφορούσε τη μισθοδοσία και την παραμονή και ανέλιξη τους στην υπηρεσία. Η μισθοδοσία και γενικά οι όροι απασχόλησης ήσαν εξευτελιστικοί. Μια από τις διακρίσεις σε βάρος των γυναικών ήταν και ο τερματισμός της υπηρεσίας τους μετά από το γάμο τους.

Η απασχόληση στη Δημόσια Υπηρεσία εθεωρείτο προνόμιο των ανδρών. Αυτό δεν ήταν μόνο ο κανόνας για τη στελέχωση της Δημόσιας Υπηρεσίας. Ήταν και η επικρατούσα αντίληψη, ότι ήταν μειωτικό η γυναίκα να εργαστεί σε κυβερνητική υπηρεσία όπως επίσης και σε πολλούς άλλους Κλάδους του ιδιωτικού τομέα.

Ο αγώνας των γυναικών για την άρση των απαράδεκτων διακρίσεων σε βάρος τους είχε ξεκινήσει από το 1951. Το Δεκέμβρη του 1951 είχε συσταθεί η πρώτη Επιτροπή αγώνα που εκπροσωπούσε 56 γυναίκες συναδέλφους με τη Μαρούλα Ζήνων. Οι γυναίκες είχαν αποφασίσει να διαμαρτυρηθούν προς την Κυβέρνηση για την κατάσταση σε βάρος τους και να ζητήσουν την υποστήριξη της Εκτελεστικής Επιτροπής του Συνδέσμου Δημοσίων Υπαλλήλων για την άρση των αδικιών σε βάρος τους.

Σαν πρώτη επιτυχία στον αγώνα τους εκείνο ήταν με τη συμπαράσταση του Συνδέσμου, η κατάργηση τον Αύγουστο του 1954 των διακρίσεων στις προσλήψεις. Οι γυναίκες αποκτούσαν το δικαίωμα διορισμού τους σε όλους τους Κλάδους της Δημόσιας Υπηρεσίας. Η σχετική ανακοίνωση που

Π Α Σ Υ Δ Υ
7 0 Χ Ρ Ο Ν Ι Α
1 9 2 7 - 1 9 9 7

εξεδόθη στα αγγλικά από την αποικιακή Κυβέρνηση ότι: "The Governor - in - Council has approved that, in future, women should be eligible for appointment to all branches of the Public Service provided they possess the requisite qualifications."

Οι δυσμενείς διακρίσεις σε βάρος των γυναικών είχαν συνεχιστεί και μετά την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας του 1960.

Τον Απρίλη του 1962 ύστερα από ένα εντατικό αγώνα είχαν επιτευχθεί η αναθεώρηση του σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση του βοηθού γραφέα του γενικού γραμματειακού προσωπικού. Μετά την αναθεώρηση εκείνη του σχεδίου υπηρεσίας, όλοι οι προσωρινοί βοηθοί γραφείς, άνδρες και γυναίκες, που είχαν τα προσόντα ανέμεναν να μονιμοποιηθούν αφού κατέχαν ήδη θέσεις για τις οποίες υπήρχε σχετική πρόνοια στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Όμως η Επιπροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, που είχε εγκαθίδρυθεί με βάση το νέο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ως αρμόδιο όργανο πλήρωσης των κενών θέσεων, προχώρησε πρώτα στην εξέταση όλων των περιπτώσεων των ανδρών και μονιμοποίησε 144 από αυτούς. Ενώ δε υπήρχαν και άλλες κενές θέσεις στον Προϋπολογισμό δεν μονιμοποίησε καμιά γυναίκα από τις 140 υπουργίες που είχαν τα προσόντα, αρκετές μάλιστα από αυτές και με μακρότερη υπηρεσία έναντι των ανδρών.

Αυτό ήταν το έναυσμα για τον άλλο μεγάλο αγώνα των γυναικών που είχε ξεκινήσει με την πλήρη υποστήριξη της Οργάνωσής μας, ο αγώνας για την άρση των διακρίσεων σε βάρος των γυναικών, την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών. Ας σημειωθεί ότι εκτός των άλλων διακρίσεων σε σχέση με τη μισθοδοσία, μέχρι το 1961 υπήρχε και ο κανονισμός με βάση τον οποίο μετά τη σύναψη γάμου, μεταξύ δύο δημοσίων υπαλλήλων του ενός απεκόπτετο το τιμαρθμικό επίδομα - εκείνου που ελάμβανε το πιο χαμηλό.

Αρχικά το θέμα που είχε δημιουργηθεί σε βάρος των γυναικών είχε εγγραφεί και συζητήθει στην Κοινή (Μικτή) Επιπροπή Προσωπικού χωρίς όμως αποτέλεσμα. Έται αποφασίστηκε τελικά η προσφυγή των γυναικών που αδικήθηκαν στο Ανώτατο Δικαστήριο με την πλήρη υποστήριξη της ΠΑΣΥΔΥ. Συνήγορος της Οργάνωσής και των αιτητριών ήταν ο δικηγόρος Άντης Τριανταφυλλίδης

που για αρκετά χρόνια μετά ήταν ο νομικός σύμβουλος της ΠΑΣΥΔΥ.

Η όλη διαδικασία της εκδίκασης της προσφυγής, που κράτησε τρία περίπου χρόνια, οδήγησε στη δικαίωση των γυναικών και την κατάργηση των διακρίσεων σε βάρος τους.

Πέρα από τον αγώνα τους για την κατάργηση των διακρίσεων σε βάρος τους καθώς και τη συμμετοχή τους στους κοινούς αγώνες με τους άνδρες δημοσίους υπαλλήλους για τη βελτίωση γενικά των όρων υπηρεσίας και των συνθηκών εργασίας τους, ιδιαίτερα στημαντική υπήρξε η προσφορά τους στον τομέα της ευημερίας και της κοινωνικής πρόνοιας των μελών της Οργάνωσής μας.

Αφετηρία της ιδιαίτερα στημαντικής αυτής προσφοράς ήταν η σύσταση από την Οργάνωση στη δεκαετία του 1970 Τμήματος Γυναικών που πέρα από τη δράση του σε θέματα που αφορούσαν τα δικαιώματα της γυναικάς στη Δημόσια Υπηρεσία (ίσα δικαιώματα ίσες ευθύνες ανδρών και γυναικών καθώς και σε ειδικά θέματα σε σχέση με τη μητρόπτητα) είχε και μια άμεση συμμετοχή και συνεργασία από μέρους της ΠΑΣΥΔΥ σε κοινές ενέργειες με τις άλλες γυναικείες οργανώσεις για τα γενικότερα προβλήματα της Κυπρίας Γυναικάς. Από μέρους της ΠΑΣΥΔΥ το Τμήμα Γυναικών είχε πάρει μέρος σε μια σειρά διεθνή συνέδρια των γυναικών.

Επιπροπές γυναικών με ανάλογη δράση είχαν συσταθεί και στα διάφορα Επαρχιακά Συμβούλια με πρώτη την Επιπροπή Λάρνακας που είχε συσταθεί τον Ιούλιο του 1980.

Το Νοέμβριο του 1961 έγινε προσφυγή στο Συνταγματικό Δικαστήριο για την ισομισθία. Μέχρι το 1961 μόνο στον ένα από τους συζύγους δημοσίους υπαλλήλους καταβάλλετο τιμαριθμικό επίδομα.

Με την προσφυγή κερδήθηκε η υπόθεση στη βάση της Ίσης Αμοιβής - Ίσης Εργασίας, και τροχισδρομήθηκε η εφαρμογή σχεδόν σε όλους τους τομείς της ισότητας στον τομέα της Δημόσιας Υπηρεσίας.

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ

Για πολλά τώρα χρόνια, από την αρχή της εγκαθίδρυσης του ανεξάρτητου κυπριακού κράτους το 1960, το πρόβλημα της οργανωτικής και λειτουργικής αναδιάρθρωσης και εκσυγχρονισμού της Δημόσιας Υπηρεσίας ήταν και εξακολουθεί σε κάποιο βαθμό να είναι μέχρι σήμερα ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα της υπηρεσίας και του τόπου.

Όπως ήταν φυσικό με την κατάργηση του αποικιακού καθεστώτος και την απόκτηση της ανεξαρτησίας, το νεοσυσταθέν κυπριακό κράτος βρέθηκε αντιμέτωπο με ένα σωρό οικονομικά, κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα. Τα προβλήματα αυτά που ήσαν αποτέλεσμα της μακράς αποικιακής διακυβέρνησης, καθώς και των νέων συνθηκών που είχαν δημιουργηθεί από την επελθόυσα αλλαγή, έχρηζαν αμέσου και επιτακτικής αντιμετώπισης.

Το Κράτος είχε διαμορφώσει τη νέα του πολιτική και είχε θέσει σε εφαρμογή μια σειρά προγραμμάτων σταδιακής οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης του τόπου. Όπως ήταν επόμενο, για την εκπλήρωση των προγραμμάτων εκείνων που είχαν άμεση σχέση με την εξασφάλιση μιας σταθερής και συνεχούς ανόδου του βιοτικού και πνευματικού επιπέδου του λαού, τον κύριο και αποφασιστικό ρόλο θα έπρεπε να διαδραματίσει η Δημόσια Υπηρεσία.

Με τις τεράστιες διαφοροποιήσεις που ανέκυψαν στην πολιτική, κοινωνική και οικονομική ζωή του τόπου και τις ευθύνες του νεοσύστατου Κυπριακού κράτους η αποστολή και το έργο της Δημόσιας Υπηρεσίας έφευγε πια από τα περιορισμένα πλαίσια της αποικιακής διακυβέρνησης και καθίστατο πιο σημαντικό, πιο πλούσιο και πολύπλοκο. Για να μπορέσει όμως, να αντεπεξέλθει στη νέα αυτή αποστολή της και τον τεράστιο εκτελεστικό και καθοδηγητικό της ρόλο η Δημόσια Υπηρεσία και γενικά η Κρατική Μηχανή θα έπρεπε να υποστεί και τις απαραίτητες οργανωτικές και λειτουργικές αλλαγές στη σύνθεση και τη δομή της. Από όλους πιο έντονα ζούσαν το πρόβλημα και την

ανάγκη για τις αλλαγές αυτές οι ίδιοι οι δημόσιοι υπάλληλοι. Έτσι από το 1962, ύστερα από εισήγηση της ΠΑΣΥΔΥ, είχαν ξεκινήσει οι πρώτες προσπάθειες με τη σύσταση της πρώτης ειδικής επιπροπής από τη Βουλή για μελέτη της κατάστασης στη Δημόσια Υπηρεσία και την υποβολή εισηγήσεων για την αναδιοργάνωση της.

Το Δεκέμβριο του ίδιου χρόνου η Επιπροπή είχε ετοιμάσει και υποβάλει στη Βουλή την έκθεση της που ανέμεσα στις άλλες παραπορήσεις περιλάμβανε και τα ακόλουθα:

"1) Δεν είναι ομαλώς κατανεμημένον τα υπαλληλικόν προσωπικόν. Εις ωρισμένα Τμήματα υπάρχει πλεόνασμα υπαλλήλων, ενώ εις άλλα παραπρείται έλλειψις.

2) Υπάρχουν μισθοδοτικά ανωμαλίαι. Μέγας αριθμός κατωτέρων θέσεων έχουν βραχείας μισθοδοτικάς κλίμακας και αι ευκαιρίαι διά προαγωγήν εις τας θέσεις αυτάς είναι ανεπαρκείς.

Εις ωρισμένας περιπτώσεις ο αρχικός μισθός θέσεώς τινος είναι μόνον κατά ολίγας λίρας επησίως χαμηλότερος εκείνου της αμέσως ανωτέρας θέσεως.

Θέσεις φέρουσαι αναλόγους ευθύνας και απαιτούσαι ανάλογα προσόντα έχουν διάφορον αντιμοσθίαν."

Στο τέλος η έκθεση κατέληγε ως εξής:

"Η Επιπροπή εύρεν αδύνατον την υποβολήν τελικών συστάσεων, διότι τα ανατεθέντα εις αυτήν καθήκοντα, συμφώνως προς την Εκθεσίν της, δεν ήσαν μόνον πολύπλοκα και δύσκολα, αλλά απαιτούν και ειδικάς και / τεχνικάς γνώσεις και τα αντιμετωπιζόμενα θέματα δύνανται να μελετηθούν καλύτερον υπό ανεξάρτητου εξ εμπειρογνωμόνων Επιπροπής, τη βοηθεία πεπειραμένων δημοσίων υπαλλήλων, οίτινες θα ηδύναντο να υποβάλουν σχετικήν έκθεσιν εις την Βουλήν και την Εκτελεστικήν Εξουσίαν."

Η Έκθεση της Επιπροπής της Βουλής παρεπέμφθη στο Υπουργικό Συμβούλιο, γιά τα περαιτέρω. Τον Αύγουστο του 1963 μετακλήθηκαν από μέρους της Κυβέρνησης εμπειρογνώμονες

από το εξωτερικό για να μελετήσουν το πρόβλημα αλλά η προσπάθεια εγκαταλείφθηκε μετά από τις διακοινοτικές ταραχές του Δεκέμβρη του 1963 όταν οι Τουρκούπριοι δημόσιοι υπάλληλοι στην πλειοψηφία τους εγκατέλειψαν την Υπηρεσία και οι Ελληνοκύπριοι είχαν επωμισθεί ολόκληρη την ευθύνη της Κυβερνητικής υπηρεσίας.

Το θέμα της αναδιοργάνωσης παρέμεινε στάσιμο μέχρι τον Απρίλη του 1967 όταν τέθηκε στο Δ' Παγκύπριο Συνέδριο της ΠΑΣΥΔΥ, το οποίο ομόφωνα αποφάσισε την άμεση προώθηση και επίλυση του.

Από τότε η ΠΑΣΥΔΥ εκπιμώντας τη μεγάλη σημασία που είχε η επίλυση των οργανωτικών και λειτουργικών προβλημάτων της Κρατικής Μηχανής τόσο για τα συμφέροντα των δημόσιων υπαλλήλων όσο και για τα συμφέροντα του Κράτους και του λαού, είχε πρωτοστατήσει στον αγώνα για την επίλυση των προβλημάτων.

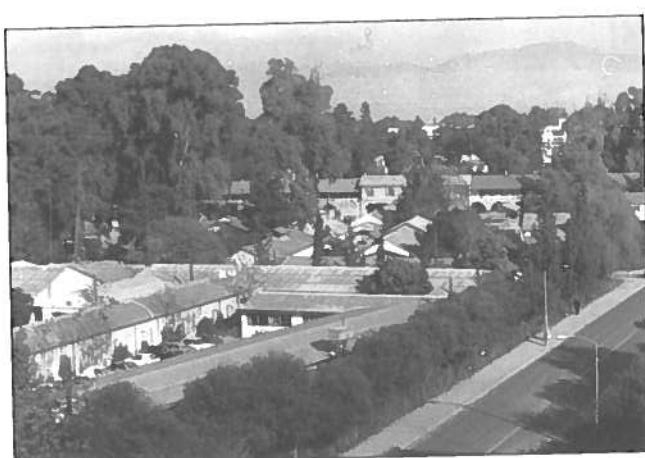
Οι προσπάθειες επίλυσης του προβλήματος πέρασαν μέσα από διάφορες εξελίξεις, χωρίς να ολοκληρωθεί ακόμη. Παράλληλα με το θέμα της αναδιοργάνωσης και του εκσυγχρονισμού της Δημόσιας Υπηρεσίας η ΠΑΣΥΔΥ έθετε επιτακτικά και ένα άλλο οξύ και συναφές πρόβλημα, εκείνο των άθλιων συνθηκών εργασίας και του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο οι δημόσιοι υπάλληλοι υποχρεώνονταν να εργαστούν τονίζοντας την επιτακτική ανάγκη μιας σταδιακής ανέγερσης σύγχρονων κτιριακών εγκαταστάσεων, κατάλληλα διαρρυθμισμένων και εξοπλισμένων με τις αναγκαίες εγκαταστάσεις και διευκολύνσεις για την αποτελεσματική διεκπεραίωση από μέρους των υπαλλήλων της εργασίας τους.

Το πρόβλημα της αναδιοργάνωσης καρκινοβατούσε για σημαντικό χρόνο ενώ επλήγη καίρια με την εισβολή και κατοχή του 1974, επανατέθηκε δε από την ΠΑΣΥΔΥ τον Οκτώβρη του 1976 με εμπειριστατωμένο υπόμνημα της προς την Κυβέρνηση στο οποίο τονίζετο ότι το πρόβλημα της οργανωτικής αναδιάρθρωσης της Δημόσιας Υπηρεσίας ήταν και εξακολουθεί να είναι πάντοτε ένα από τα πιο σοβαρά προβλήματα του τόπου που για πολλά χρόνια απασχόλησε την Κυβέρνηση και την Οργάνωση. Σχεδόν όλες οι προσπάθειες για αντιμετώπιση του σοβαρού αυτού προβλήματος είχαν αναληφθεί από κοινού - Κυβέρνηση και

ΠΑΣΥΔΥ - με τη βοήθεια διαφόρων εμπειρογνωμόνων μετακληθέντων κατά καιρούς από το εξωτερικό από μέρους της Κυβέρνησης.

Εν τω μεταξύ το πραξικόπημα και η Τουρκική εισβολή και κατοχή του 40% του Κυπριακού εδάφους μας επεσώρευσαν δεινά και εδημούργησαν τεράστια προβλήματα. Η Δημόσια Υπηρεσία και ο Κρατικός Μηχανισμός δέχτηκαν επίσης τα ίδια εξαρθρωτικά πλήγματα και τις συνέπειες τους. Εν τούτοις, παρά τα σοβαρά αυτά πλήγματα και τις υπάρχουσες σοβαρές οργανωτικές αδυναμίες, η Δημόσια Υπηρεσία και ο Κρατικός Μηχανισμός χάρις στο υψηλό φρόνημα, τον πατριωτισμό και την ευσυνειδησία της μεγίστης πλειονότητας των Δημόσιων Υπαλλήλων και την ορθή καθοδήγηση τους από μέρους της Οργάνωσης τους της ΠΑΣΥΔΥ, κατόρθωσαν κάτω από πολύ αντίξεις συνθήκες να αντεπεξέλθουν στο δύσκολο έργο τους και στις πολλαπλές πρόσθετες ευθύνες που επωμίσθησαν. Είναι γνωστό, ότι το κύριο βάρος της άμεσης και επείγουσας αντιμετώπισης της έκρυθμης κατάστασης και όλων των προβλημάτων που προέκυψαν από την εισβολή, όπως η περίθαλψη και στέγαση των προσφύγων, η βιομηχανική, εμπορική και γεωργική επαναδραστηριοποίηση, η οργάνωση και λειτουργία των λιμένων και του αερολιμένα, η ανόρθωση της Δημόσιας Υγείας και της Παιδείας, η διάσωση και αξιοποίηση της καείσης ξυλείας και άλλα, τα επωμίσθησαν η Δημόσια Υπηρεσία και οι Δημόσιοι Υπάλληλοι.

Η ΠΑΣΥΔΥ επέσυρε τότε την προσοχή στο γεγονός ότι η Κρατική Μηχανή και οι Δημόσιοι Υπάλληλοι είναι εκείνοι που και σήμερα και στο μέλλον θα επωμισθούν το κύριο βάρος της αντιμετώπισης όλων των οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων και αναγκών τόσον εκείνων που προέκυψαν από την Τουρκική εισβολή όσο και όλων των άλλων που συνεπάγεται η αναγκαία φυσιολογική και τεχνολογική εξέλιξη της ζωής. Με λίγα λόγια το παρόν και το μέλλον του τόπου είναι απόλυτα συνδεδεμένο με την ύπαρξη και λειτουργία της Δημόσιας Υπηρεσίας και η επιτυχία της είναι άμεσα συνυφασμένη με το πώς λειτουργεί, πώς σκέππεται και πώς κινείται αυτή η

Υπηρεσία.

Μετά τα διαβήματα και τις συσκέψεις που ακολούθησαν με την Κυβέρνηση αποφασίστηκε η συνέχιση και ολοκλήρωση του έργου της αναδιοργάνωσης με την επαναδραστηριοποίηση των διαφόρων κλιμακίων που είχαν αναλάβει τη μελέτη των διαφόρων πτυχών του προβλήματος. Για το σκοπό αυτό είχε μετακληθεί και πάλι ο κ. Allingham για συνέχιση και ολοκλήρωση του έργου της αξιολόγησης των θέσεων και της αναδιάρθρωσης του μισθολογίου.

Με την έναρξη της νέας προσπάθειας προτεραιότητα είχε δοθεί στους δύο τομείς, της αξιολόγησης και αναδιάρθρωσης των θέσεων και του μισθολογίου που το πλειότερο μέρος της εργασίας είχε συμπληρωθεί πριν από την εισβολή.

Η όλη εργασία για την αξιολογική ανάλυση και βαθμολογική κατάταξη των θέσεων μαζί με τη νέα διάρθρωση του μισθολογίου είχε συμπληρωθεί στο τέλος του 1979 και στις αρχές του 1980 υποβλήθηκαν στη Βουλή με συμπληρωματικούς Προϋπολογισμούς τους οποίους η ίδια είχε ψηφίσει τον Ιούλιο του ίδιου χρόνου.

Δυστυχώς όμως παρά την καρποφόρα αυτή προσπάθεια με το σημαντικό αποτέλεσμα, τη ρύθμιση μιας από τις σημαντικές πτυχές των οργανωτικών και λειτουργικών προβλημάτων της κρατικής μηχανής και ενώ επροσθείτο με εντατικό ρυθμό η προσπάθεια για επύλυση και των άλλων οργανωτικών προβλημάτων η Κυβέρνηση προέβη σε μια σειρά ενεργειών που οδήγησαν όχι μόνο στην υπόσακψη της νέας δομής των θέσεων και του μισθολογίου αλλά ανάτρεψαν και όλη την υπόλοιπη προσπάθεια για ολοκλήρωση του έργου της λειτουργικής αναδιάρθρωσης και του εκουγχρονισμού της κρατικής μηχανής.

Έναυσμα για την καταστροφική αυτή εξέλιξη υπήρξε η γνωστή ευνοιοκρατική μισθολογική αναβάθμιση των θέσεων των Γυμναστών Μέσης Εκπαίδευσης που οδήγησε στην ανταγωνιστική διαμάχη και διεκδίκηση αναλόγων και υψηλότερων σε πολλές περιπτώσεις αυξήσεων στο χώρο των εκπαιδευτικών της Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης και στη συνέχεια σ' ολόκληρη τη Δημόσια Υπηρεσία. Σαν συνέπεια της αναστάτωσης εκείνης ανατράπηκε και η όλη προσπάθεια που είχε καταβληθεί και η πολύχρονη εργασία που είχε

επιπελεσθεί μέχρι τότε.

Η ΠΑΣΥΔΥ παρά τις παρασπονδίες και τα τρομερά λάθη της Κυβέρνησης της εποχής εκείνης δεν έπαισε να προβάλλει το πρόβλημα των οργανωτικών και λειτουργικών αδυναμιών της κρατικής μηχανής και να επιμένει στην επανάληψη των προσπαθειών για την επύλυση του. Ύστερα από επανειλημμένα διαβήματα της τόσο προς την Κυβέρνηση όσο και προς τη Βουλή συμφωνήθηκε το Φεβρουάριο του 1984 ύστερα από επανειλημμένες συσκέψεις με την Κυβέρνηση και στη Μικτή Επιπροπή Προσωπικού η σύσταση νέας Ειδικής Μικτής Επιπροπής καθώς και Υπουργειακών Επιπροπών για μελέτη των λειτουργικών και άλλων αδυναμιών στη Δημόσια Υπηρεσία. Οι όροι εντολής των Υπουργειακών Επιπροπών ήσαν: 1. Η ορθή αξιοποίηση και κατανομή του προσωπικού, 2. Η επάνδρωση των υπηρεσιών, και 3. Η επιμόρφωση του προσωπικού.

Η επιπροπή εκείνη, που είχε λειτουργήσει μέχρι το τέλος του 1986, είχε καταναλώσει το χρόνο της μάλλον σε ακαδημαϊκές συζητήσεις χωρίς να ασχοληθεί με συγκεκριμένες προτάσεις για πρακτικά μέτρα πάνω στις ουσιώδεις πτυχές των προβλημάτων. Για ορισμένα μάλιστα δεν έγινε καν συζήτηση. Τελικά είχε λήξει και αυτή η προσπάθεια χωρίς κανένα αποτέλεσμα με την αλλαγή της Κυβέρνησης το 1988.

Σε σχέση με τα οργανωτικά και λειτουργικά προβλήματα της Δημόσιας Υπηρεσίας επισημαίνονται και δύο άλλα σοβαρά προβλήματα που έχουν άμεση σχέση με την οργάνωση και τον τρόπο που λειτουργεί η Δημόσια Υπηρεσία.

Το ένα αφορά τις συνθήκες και το περιβάλλον εργασίας μέσα στο οποίο εξακολουθεί να λειτουργεί η Δημόσια Υπηρεσία και να εργάζεται ο δημόσιος υπάλληλος που είναι όχι μόνο άθλιο και ανθυγεινό όχι μόνο για τους δημόσιους υπάλληλους αλλά και για το κυπριακό κράτος.

Το άλλο αφορά τον κομματισμό, τον νεποτισμό και το ρουσφέτι. Κανένας από τους υπεύθυνους δεν τα παραδέχεται και όμως όλοι τα ευνοούν, τα συντηρούν και τα αναπτύσσουν.

Και τα δύο κατάντησαν δύο αγιάτρευτες πληγές. Πώς είναι δυνατό μέσα σε τέτοιες συνθήκες να λειτουργήσει σωστά και αποδοτικά η Κρατική Μηχανή έστω και αν ακόμη διορθωθούν όλες οι

Π Α Σ Υ Δ Υ
7 0 Χ Ρ Ν Ι Α
1 9 2 7 - 1 9 9 7

άλλες αδυναμίες;

Απέναντι και στα δύο αυτά προβλήματα η ΠΑΣΥΔΥ στάθηκε σωστά και αποφασιστικά για την αντιμετώπιση τους.

Τα επαγγελματικά προβλήματα των δημοσίων υπαλλήλων, γενικά και επί μέρους σε συνάρτηση και με τα προβλήματα της Δημόσιας Υπηρεσίας και την εν γένει οργάνωση και λειτουργία της κρατικής μηχανής συνεχίζουν και σήμερα να απασχολούν την ΠΑΣΥΔΥ και να iεραρχούνται στις προτεραιότητες της δράσης της δημοσιοϋπαλληλικής Οργάνωσης.

Οι αγώνες της ΠΑΣΥΔΥ για την έναρξη του προγράμματος για την ανέγερση νέων Κυβερνητικών γραφείων, που αναμένεται να υλοποιηθεί στο άμεσο μέλλον, οι αναδιοργανώσεις του συνόλου σχεδόν των κυβερνητικών Τμημάτων/Υπηρεσιών για ορθολογικότερη διάρθρωση σε δομές για αποδοτικότερη λειτουργία και καλύτερη προσφορά υπηρεσιών προ το κοινό, καθώς και το ενεργό ενδιαφέρον και η ουσιαστική συμβολή σε προσπάθειες εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης της κρατικής μηχανής αποτελούν ενδεικτικά ορισμένες από τις θεματικές ενότητες γύρω από τις οποίες η δημοσιοϋπαλληλική Οργάνωση αναπτύσσει τα τελευταία χρόνια και μέχρι σήμερα έντονη δράση παράλληλα προς τη δράση που εκδηλώνει σε συνεργασία με το ευρύτερο συνδικαλιστικό κίνημα και πειριγράφεται κατωτέρω.
Στις πρωτοβουλίες ευρύτερης εμβέλειας που αναλαμβάνει η ΠΑΣΥΔΥ περιλαμβάνεται και η πρωτοποριακή της ενέργεια να κηρύξει το 1995 σε "Έτος Παραγωγικότητας στη Δημόσια Υπηρεσία" στα πλαίσια του οποίου οργανώθηκαν προγράμματα και έρευνες που έδωσαν πολύτιμα συμπεράσματα και καθοδήγηση για το θεμελιακό αυτό θέμα.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
Π.Α.Σ.Υ.Δ.Υ - Κ.Ε.Π.Α

ΤΟ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ένας ιδιαίτερος τομέας στον οποίο η ΠΑΣΥΔΥ διαδραμάτισε ένα σημαντικό ρόλο ήταν και ο τομέας του Συνεργατισμού. Το πρώτο συνεργατικό ίδρυμα των δημοσίων υπαλλήλων, το συνεργατικό ταμιευτήριο, είχε ιδρυθεί το Μάρτη του 1936 με 125 μέλη. Το ταμιευτήριο αρχικά λειτουργούσε πάνω σε παγκύπρια βάση μέχρι που ιδρύθηκαν, σε μεταγενέστερο στάδιο, επαρχιακά ταμιευτήρια στη Λεμεσό και τη Λάρνακα.

Παρόλον ότι τα συνεργατικά ίδρυματα έχουν τη δική τους αυτοτέλεια και η ίδρυση και λειτουργία τους διέπεται από τη σχετική νομοθεσία και τους ειδικούς κανονισμούς περί συνεργατικών ίδρυμάτων, εν τούτοις η Οργάνωση είχε διαδραματίσει ένα πολύ σημαντικό ρόλο στην όλη πορεία της οργάνωσης και στήριξης των ιδρυμάτων αυτών, τα οποία στον τομέα τους συνεχίζουν να προσφέρουν μέχρι σήμερα ανεκτίμητες υπηρεσίες στους δημοσίους υπαλλήλους.

Σημαντικός συνεργατικός οργανισμός για τους δημοσίους υπαλλήλους είναι και η Συνεργατική Οικοδομική Εταιρεία που ήταν από τους πρώτους συνεργατικούς οργανισμούς στο χώρο των δημοσίων υπαλλήλων και μοναδικός στον τομέα του σ' ολόκληρη την Κύπρο με κύριο προορισμό την επίλυση του στεγαστικού προβλήματος των μελών του.

Η Συνεργατική Οικοδομική Εταιρεία ιδρύθηκε στις 25/7/1951 από μια ομάδα πρωτοπόρων δημοσίων υπαλλήλων, των ίδιων περίπου που πρωτοστάησαν και στην ίδρυση του Συνεργατικού Ταμιευτήριου.

Όπως καθορίζετο από το καταστατικό και τους κανονισμούς της Εταιρείας κύριος σκοπός και επιδίωξη η ήταν "η παροχή διευκολύνσεων εις εκείνους εκ των δημοσίων υπαλλήλων οίτινες στεγάζονται εις οικίας επί μισθώσει προς απόκτησιν ιδιοκτήτου κατοικίας, παραλλήλως δε να βοηθήσῃ δημοσίους υπαλλήλους οίτινες κέκτηνται ιδιοκτήτου κατοικίας όπως επιδιορθώσουν, ανακατασκευάσουν ή ανακαινίσουν ταύτας".

Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1960 η Εταιρεία λειτουργούσε ως απλός δανειοδοτικός οργανισμός με την εξεύρεση κεφαλαίων και την απλή

δανειοδότηση των μελών για την ανέγερση ιδιόκτητης κατοικίας. Για να τύχει όμως ένα μέλος του ευεργετήματος της δανειοδότησης θα έπρεπε σύμφωνα με το καταστατικό της Εταιρείας να έχει ιδιόκτητο οικόπεδο, πράγμα όμως αδύνατο για την τεράστια πλειονότητα των δημοσίων υπαλλήλων.

Οι πικρές εμπειρίες από τις δυσκολίες για απόκτηση στέγης από τους δημοσίους υπαλλήλους για τα δεδομένα της εποχής αποφασίστηκε να αλλάξει ριζικά ο τρόπος με τον οποίο λειτουργούσε μέχρι τότε η Εταιρεία. Το Γενάρη του 1966 υποβλήθηκε πρόταση προς την Κυβέρνηση για παραχώρηση γης για ανέγερση από την Εταιρεία κατοικιών, συμπεριλαμβανομένων διαμερισμάτων για διάθεση στους δημοσίους υπαλλήλους με τη μέθοδο της ενοικιαγοράς.

Η προσπάθεια, που ξεκίνησε το 1966, κράτησε επτά ολόκληρα χρόνια, μέχρι το 1973 που άρχισε να υλοποιείται το πρώτο μέρος του φιλόδοξου εκείνου στεγαστικού προγράμματος με το σύστημα ενοικιαγοράς με έναρξη της ανέγερσης της πρώτης φάσης του συνοικισμού "ΔΕΛΦΟΙ" στην περιοχή Αγλαντζάς στη Λευκωσία.

Οι εργασίες για την εκτέλεση της πρώτης φάσης του έργου που περιλάμβανε 123 οικιστικές μονάδες άρχισαν τον Ιούλιο του 1973, μεσολάβησε των επόμενο χρόνο η τουρκική εισβολή που δημιούργησε τεράστια προβλήματα στην εξεύρεση υλικών. Η Εταιρεία εν τούτοις συνέχισε και το έργο στέφθηκε με επιτυχία.

Η Οικοδομική ανάλαβε επίσης και το στεγαστικό των εκτοπισθέντων δημοσίων υπαλλήλων.

"Οι πικρές εμπειρίες από τις δυσκολίες για απόκτηση στέγης από τους δημοσίους υπαλλήλους για τα δεδομένα της εποχής αποφασίστηκε να αλλάξει ριζικά ο τρόπος με τον οποίο λειτουργούσε μέχρι τότε η Εταιρεία"

ΠΑΣΥΔΥ
70 ΧΡΟΝΙΑ
1927 - 1997

Η ΠΑΣΥΔΥ ΣΤΟΝ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΙΕΘΝΩΣ

Η παρουσία και δράση της ΠΑΣΥΔΥ στο χώρο του κυπριακού εργατικού κινήματος δεν περιορίζοταν μόνο στο χώρο των δημοσίων υπαλλήλων.

Πέρα από την προάσπιση και προαγωγή των συμφερόντων της δημοσιούπαλληλικής τάξης η ΠΑΣΥΔΥ έχει διαδραματίσει όλα αυτά τα χρόνια, από τη δεκαετία του 1960 και μετά, ένα σημαντικό ρόλο και στον ευρύτερο χώρο του κυπριακού συνδικαλιστικού κινήματος. Σαν ανεξάρτητη Οργάνωση που βρισκόταν πάνω από ιδεολογικές και κομματικές εξαρτήσεις στάθηκε πάντα στην πρωτοπορεία της προσπάθειας για την ευρύτερη ενότητα του συνδικαλιστικού κινήματος του τόπου και την ανάπτυξη κοινής δράσης όλων των συνδικαλιστικών Οργανώσεων στον αγώνα για την προαγωγή και περιφρούρηση των δικαιωμάτων ολόκληρης της εργατικής τάξης καθώς και για την κοινωνική πρόοδο και ανάπτυξη ολόκληρου του λαού μας.

Στο επίκεντρο της κοινής δράσης με τις άλλες συνδικαλιστικές Οργανώσεις βρίσκονταν πάντοτε τα γενικότερα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα που αφορούσαν το σύνολο των εργαζομένων με κύρια έμφαση στην καλύτερη οργάνωση και αύξηση της παραγωγικότητας, τα δικαιώματα των εργαζομένων, που απορρέουν από τις διεθνείς συμβάσεις εργασίας, τον αγώνα ενάντια στην ιδιωτικοποίηση των δημοσίων υπηρεσιών και την περιστολή του κράτους πρόνοιας κ.α. Πέρα δε από όλα αυτά ήταν και η κοινή προσπάθεια και συμβολή της εργατικής τάξης στον αγώνα για την αποκατάσταση της ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας της πατρίδας μας.

Ήταν πάντοτε πεποίθηση της Οργάνωσης ότι για την επιτυχή αντιμετώπιση όλων αυτών των προβλημάτων ήταν απαραίτητη η συνεργασία όλων. Τούτο επιβαλλόταν και από ένα πρόσθετο λόγο. Όπι με τα νέα δεδομένα και τις επαναστατικές αλλαγές που συντελούνταν στο χώρο της παραγωγής και

των εργασιακών σχέσεων με την εισαγωγή της νέας τεχνολογίας, ήταν απαραίτητη η επεξεργασία ενός νέου προσανατολισμού και η διαμόρφωση μιας νέας κοινής γραμμής και δράσης.

Πέρα από την προσπάθεια της αυτή στο χώρο του κυπριακού συνδικαλιστικού κινήματος η ΠΑΣΥΔΥ είχε αναπτύξει και μια πολύπλευρη δραστηριότητα στον τομέα των διεθνών συνδικαλιστικών σχέσεων. Μέσα στα πλαίσια αυτής της δραστηριότητας της είχε εγκαθιδρύσει σχέσεις μόνιμης συνεργασίας με ένα μεγάλο αριθμό Οργανώσεων τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Σε πρώτο πλάνο των προσπαθειών της Οργάνωσης βρίσκονται η ανάπτυξη της ευρύτερης δυνατής συνεργασίας και κοινής δράσης με όλες της Οργανώσεις των κρατικών υπαλλήλων: ΠΑΣΥΔΥ, ΠΟΕΔ, ΟΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ, καθώς και με τους Συνδέσμους Αστυνομίας. Οι τελευταίοι με βάση τη νομοθεσία λειτουργούσαν ως Σύνδεσμοι με περιορισμένα συνδικαλιστικά δικαιώματα.

Η ΠΑΣΥΔΥ πέρα από τη συμβολή της στην κοινή προσπάθεια για την προώθηση και επίλυση των κοινών προβλημάτων των κρατικών υπαλλήλων είχε επίσης συμβάλει σε πολλές περιπτώσεις και στη θετική αντιμετώπιση και επίλυση σειράς ειδικών προβλημάτων που απασχολούσαν τους εκπαιδευτικούς και αστυνομικούς.

Αποκορύφωμα της διαίτερης αυτής συμβολής ήταν η βοήθεια στην επίτευξη της συμφωνίας για την εφαρμογή της πενθήμερης βδομάδας εργασίας στη Δημόσια Εκπαίδευση.

Ο δεύτερος άξονας των διασυνδικαλιστικών σχέσεων της ΠΑΣΥΔΥ ήταν η ανάπτυξη κοινής συνεργασίας και δράσης με το σύνολο των συνδικαλιστικών Οργανώσεων της Κύπρου πάνω σε όλα τα θέματα που απασχολούσαν το σύνολο της εργατικής τάξης. Στο φάσμα αυτό των δραστηριοτήτων της η ΠΑΣΥΔΥ περιλάμβανε εκτός από τις πιο πάνω Οργανώσεις των κρατικών υπαλλήλων και όλες τις άλλες συνδικαλιστικές Οργανώσεις, ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ και ΕΤΥΚ που κάλυπταν ολόκληρο τον Ιδιωτικό Τομέα, τους Ημικρατικούς Οργανισμούς και το εργατικό προσωπικό του Δημόσιου Τομέα. Η σύμπνοια, η ενόπτητα και η κοινή δράση ολόκληρου του συνδικαλιστικού κινήματος ήταν πάντοτε ένα από τα

βασικά καθήκοντα που θέταμε.

Η ΠΑΣΥΔΥ σαν αυτόνομη, ανεξάρτητη και ισχυρή συνδικαλιστική δύναμη που ήταν, απολλαγμένη από πολιτικοϊδεολογικές και κομματικές επιφροές και χειραγωγήσεις είχε πάντοτε διαδραματίσει ένα σημαντικό, δημιουργικό ρόλο στην ευρύτερη ενότητα του συνδικαλιστικού κινήματος του τόπου στα πλαίσια της πεποίθησης ότι οι αγώνες της δημοσιοϋπαλληλικής τάξης με την ευρύτερη έννοια τους ήταν αγώνες ταυτισμένοι με το σύνολο της εργατικής τάξης. Γιατί οι αγώνες αυτοί στην ουσία τους ήταν ταυτισμένοι με τον ίδιο κοινό σκοπό όλων των εργαζομένων που ήταν η βελτίωση και ανύψωση του βιοτικού τους επιπέδου.

Όλα τα μεγάλα προβλήματα που απασχολούσαν τους εργαζόμενους, ο πληθωρισμός, οι επιπτώσεις και οι κίνδυνοι πάνω στο βιοτικό τους επίπεδο, οι συντάξεις, οι φορολογίες καθώς και μια σειρά άλλα κοινωνικά προβλήματα, όπως η παιδεία, το στεγαστικό πρόβλημα, η ανακατανομή του εθνικού εισοδήματος, ήταν προβλήματα που αφορούσαν το σύνολο της εργατικής τάξης στην οποία και οι δημόσιοι υπάλληλοι ανήκουν σαν ένα δυναμικό κομμάτι της. Ήταν συνεπιώδη φυσικό ότι όσο μεγαλύτερη συνεργασία, ενότητα και σύμπνοια υπήρχε ανάμεσα στο σύνολο του συνδικαλιστικού κινήματος τόσο πιο αποτελεσματική καθίστατο και η προσπάθεια αντιμετώπισης και επίλυσης των προβλημάτων αυτών.

Η κοινή συνεργασία της ΠΑΣΥΔΥ με όλες τις συνδικαλιστικές Οργανώσεις υπήρξε πάντοτε σταθερή και διαρκής και πολύπλευρη. Εκτός από τις κοινές κινητοποιήσεις όλων των εργαζομένων σε καίρια θέματα όπως η δικαιότερη κατανομή του εθνικού εισοδήματος, η κατοχύρωση της ATA, η προάσπιση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζομένων μέσω και της συμμετοχής μας στα διάφορα σώματα τριμερούς συνεργασίας, όπως το Μικτό Εργατικό Σώμα, η Τριμερής Συμβουλευτική Οικονομική Συμβουλευτική Επιτροπή - που έπαισε να λειτουργεί τα τελευταία χρόνια - η Διεθνής Οργάνωση Εργασίας και άλλες ad-hoc Επιτροπές, οι Οργανώσεις είχαν αναπτύξει και μια πολύπλευρη κοινή δράση στον αγώνα για την προάσπιση της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητας της πατρίδας καθώς και για την επαναπροσέγγιση και συνεργασία

με τις τουρκοκυπριακές συνδικαλιστικές Οργανώσεις.

Τα θέματα αυτά ως θέματα κοινού ενδιαφέροντος που απασχολούν το σύνολο των Κυπρίων εργαζομένων αποτέλεσαν τον πιο ρήγμα γύρω από τον οποίο περιστράφηκε η συνδικαλιστική συνεργασία και αλληλεγγύη με το ευρύτερο συνδικαλιστικό κίνημα και κατά την τριετία που διανύουμε, συνεργασία που αναμένεται με βεβαιότητα να συνεχιστεί και στο άμεσο μέλλον.

Π Α Ρ Υ Δ Υ
7 0 Χ Ρ Ο Ν Ι Α
1 9 2 7 - 1 9 9 7

Η ΠΑΣΥΔΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΕΠΑΝΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ Τ/Κ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ

Μια ιδιαίτερη πτυχή στις σχέσεις με τις άλλες συνδικαλιστικές Οργανώσεις της Κύπρου ήταν και η επανασύνδεση και συνεργασία με τις τουρκοκυπριακές συνδικαλιστικές Οργανώσεις στο βαθμό βέβαια που τούτο ήταν δυνατό μέσα από τις τραγικές συνθήκες που δημιουργήθηκαν μετά την τουρκική κατοχή και το βίαιο διαχωρισμό των δύο κοινοτήτων.

Η ΠΑΣΥΔΥ πάντοτε πίστευε πως η επαφή και η εξερύθρεση τρόπων για επανασύνδεση και ελεύθερη επικοινωνία μεταξύ ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων για διάλογο και συνεργασία, αποτελεί την απαραίτητη προϋπόθεση για να μπορέσει η πατρίδα μας να ξεφύγει από τη θανάσιμη κατάσταση που δημιούργει ο διχασμός και η αντιπαράταξη των δύο κοινοτήτων, και η έννη στρατιωτική κατοχή που διαιωνίζει το βίαιο και αφύσικο διαχωρισμό του κυπριακού λαού μέσα στην ίδια την κοινή πατρίδα του. Η προσπάθεια αυτή ενισχύεται και από τη διαπίστωση ότι παρά το σκληρό παρελθόν των τελευταίων χρόνων, ιδίως μετά την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, εξακολουθούν να υπάρχουν και στη μια και στην άλλη πλευρά δυνάμεις που δικαίως επιθυμούν την ειλικρινή συνεργασία, που θα οδηγήσει στην επανένωση της κοινής πατρίδας.

Η συνεργασία και η προώθηση κοινής δράσης με τις Τ/Κ Συνδικαλιστικές Οργανώσεις διαμορφωνόταν μέσα από κοινές συναντήσεις, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, με κοινό στόχο την επανένωση της κοινής πατρίδας και της ειρηνικής συμβίωσης των δύο κοινοτήτων. Οι κοινές συναντήσεις χρονολογούνται ουσιαστικά από τον Οκτώβρη του 1982 στη διάρκεια του Έβδομου Διεθνούς Κογκρέσου της Διεθνούς Δημοσίων Υπαλλήλων - TUI στην Πράγα. Αντιπροσωπείες της ΠΑΣΥΔΥ και της ΚΤΑΜΣ σε κοινή δήλωση που υπόγραψαν τότε ανάφεραν και τα ακόλουθα:

- Οι δύο αντιπροσωπείες ακλόνητα πιστεύουν ότι για να εξαλειφθεί η σημερινή επικίνδυνη κατάσταση,

όλοι οι εργαζόμενοι της Κύπρου πρέπει να εργαστούν από κοινού και να προωθήσουν την αμοιβαία κατανόηση και συνεργασία μεταξύ τους και να θέσουν τις βάσεις για κοινή δράση και αγώνα.

- Με αυτή την στερεά πεποίθηση και έχοντας υπόψη τον αποφασιστικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι Οργανώσεις τους για προώθηση τέτοιας κοινής δράσης και αγώνα, οι αντιπροσωπείες αποφάσισαν να εγκαθιδρύσουν και να διαπρέψουν μόνιμους δεσμούς και επαφή που θα τους βοηθήσουν να πραγματοποιήσουν το έργο αυτό.

Η συνάντηση εκείνη αποτέλεσε την αφετηρία των επαφών και συναντήσεων που ακολούθησαν με συμμετοχή ευρύτερου κύκλου Οργανώσεων με σημαντική τη διάσκεψη στο Λονδίνο το Νοέμβριο 1984 που είχε οργανωθεί από τον Βρετανικό όμιλο "Φίλοι της Κύπρου".

Στη συνάντηση εκείνη τέθηκαν οι βάσεις για συστηματική συνεργασία όλων των Οργανώσεων του κυπριακού συνδικαλιστικού κινήματος για τη μελέτη των κοινών προβλημάτων των μελών και για

την αποκατάσταση αμοιβαίας εμπιστοσύνης και συνεργασίας.

Πρωταγωνιστικό ρόλο στην όλη πρόσδοτο που σημειώθηκε διαδραμάτισαν οι Ελληνοκυπριακές Συνδικαλιστικές Οργανώσεις ΠΑΣΥΔΥ, ΣΕΚ, ΠΕΟ και οι Τουρκοκυπριακές ΚΤΑΜΣ, Ντεβ-Ιζ, Τουρκ-Σεν. Τις δραστηριότητες τους παρακολουθεί και χρηματοδοτεί η Ε.Ε.

Οι στερεές βάσεις που τέθηκαν για τις σχέσεις με τις Τουρκοκυπριακές συνδικαλιστικές Οργανώσεις έδωσαν πλούσιους καρπούς με την εδραίωση γόνιμης συνεργασίας με προϊόντα δύο πανσυνδικαλιστικά συνέδρια (Φόρουμ) το 1995 και 1997 και την αμετάκλητη απόφαση των Οργανώσεων να συνεχίσουν τις προσπάθειες με στόχο το κοινό ενιαίο συμφέρον των μελών τους. Στα ίδια πλαίσια προγραμματίστηκαν ειδικά εργαστήρια για εξειδικευμένα θέματα, που είχαν αποφασιστεί στα Πανσυνδικαλιστικά Φόρουμ.

Οι έξι Οργανώσεις έχουν μόνιμη Επιτροπή η οποία εργάζεται συστηματικά για προώθηση των κοινών στόχων.

ΠΑΣΥΔΥ
70 ΧΡΟΝΙΑ
1927 - 1997

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Στο διεθνή χώρο η ΠΑΣΥΔΥ ανέπτυξε μια πολύπλευρη δράση και συνεργασία με μια σειρά εθνικές και διεθνείς Οργανώσεις, κυριώτερες των οποίων είναι:

1. Παγκόσμια Συνδικαλιστική Ομοσπονδία - WFTU
2. Διεθνής Ομοσπονδία Δημοσίων Υπαλλήλων - TUI
3. Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Δημοσίων Υπαλλήλων - EUROFEDOP
4. Συνομοσπονδία Ευρωπαϊκών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων - ETUC
5. Διεθνής Ομοσπονδία Δημοσίων Υπαλλήλων - INFEDOP
6. Κογκρέσο Βρετανικών Συνδικάτων - TUC
7. Εθνική Ένωση Δημοσίων Υπαλλήλων Αγγλίας - NUCPS (PTC)
8. Εθνική Ένωση Κυβερνητικών και Δημοτικών Υπαλλήλων Αγγλίας -NALGO(UNISON)
9. Συνομοσπονδία Συνδικαλιστικών Οργανώσεων Σκωτίας - STUC
10. Συντεχνία Προσωπικού Μεταφορών Ουαλλίας - T&GWU
11. Ανωτάτη Διοίκηση Ελλήνων Δημοσίων Υπαλλήλων - ΑΔΕΔΥ
12. Ομοσπονδία Εργαζομένων στα Ελληνικά Ταχυδρομεία - ΟΜΕ-ΕΛΤΑ
13. Κεντρικό Συμβούλιο Σοβιετικών Συνδικάτων - AUCSTU
- 14 Συντεχνία Δ.Υ. Σοβιετικής Ένωσης - SIWU
15. Ομοσπονδία Αιγυπτιακών Συνδικάτων - ETUF
16. Συντεχνία Ταχυδρομικών Αιγύπτου
17. Συντεχνία Προσωπικού Υπηρεσιών Υγείας Αιγύπτου
18. Κεντρικό Συμβούλιο Βουλγάρικων Συνδικάτων
19. Συντεχνία Δ.Υ. Βουλγαρίας
20. Συντεχνία Προσωπικού Υγείας Βουλγαρίας
21. Ομοσπονδία Δ.Υ. Γαλλίας - UGFF-CGT
22. Συντεχνία Δ.Υ. Ουγγαρίας
23. Συντεχνία Δημοσίων και Κοινοτικών Υπαλλήλων Ιράκ
24. Συντεχνία Υπαλλήλων Δημόσιας Υγείας Κουβέιτ
25. Συντεχνία Δημοσίων Υπαλλήλων Ιταλίας

Πέρα από την εγκαθίδρυση μονίμων σχέσεων με τις πιο πάνω Οργανώσεις αναπτύχθηκαν κατά καιρούς επαφές και συνεργασίες και με μια σειρά Οργανώσεων χωρών του εξωτερικού όπως η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας (ΓΣΕΕ), τα Λιβανικά, Παλαιστινιακά και Ισραηλινά Συνδικάτα καθώς και με Συντεχνίες άλλων χωρών της Ασίας και της Αφρικής.

Στα πλαίσια όλων αυτών των σχέσεων της η ΠΑΣΥΔΥ είχε λάβει μέρος, εκτός από τις κοινές συναντήσεις ανάμεσα σε αντιπροσωπείες των Οργανώσεων, και σε μια σειρά συνέδρια και διασκέψεις στο εξωτερικό.

Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, η ΠΑΣΥΔΥ είναι μέλος της Διεθνούς Οργάνωσης των Δημοσίων Υπηρεσιών (PSI) καθώς και της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Δημοσιοϋπαλληλικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (EPSU) και μετέχει ενεργά στις διάφορες δραστηριότητές τους. Ο Κλάδος επίσης των Ταχυδρομικών της ΠΑΣΥΔΥ έχει γίνει μέλος της Διεθνούς Οργάνωσης Ταχυδρομικών και Τηλεπικοινιών (PTT).

Από το 1996, η ΠΑΣΥΔΥ έγινε μέλος της Μεσογειακής Ομάδας των Οργανώσεων της PSI (Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Παρτογαλία, Ελλάδα, Μάλτα και Κύπρος). Τον Απρίλη του 1997, διοργάνωσε με εξαιρετική επιτυχία μαζί με τη ΣΕΚ, τη 13η Σύνοδο της Ομάδας στη Λευκωσία.

Σημαντική ήταν επίσης η συμμετοχή της Οργάνωσης σε διάφορες συνόδους της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ILO) στη Γενεύη, ως μέλους της Εργατικής Πλευράς της τριμερούς αντιπροσωπείας της Κύπρου.

Εξέχουσα θέση στον τομέα των διεθνών συνδικαλιστικών σχέσεων είχαν, όπως ήταν φυσικό, οι σχέσεις μας με την Οργάνωση των δημοσίων υπαλλήλων της Ελλάδας, ΑΔΕΔΥ, που χρονολογούνται από τα πρώτα χρόνια μετά την Ανεξαρτησία. Ας σημειωθεί εδώ ότι στη δύναμη της ΑΔΕΔΥ ανήκουν οργανικά και οι Ομοσπονδίες των εκπαιδευτικών Μέσης και Δημοτικής, ΟΛΜΕ και ΟΔΕ. Στην Ελλάδα με βάση τη νομοθεσία η εκπαίδευση αποτελεί μέρος του συνόλου που ονομάζεται Δημόσια Διοίκηση και οι εκπαιδευτικοί θεωρούνται δημόσιοι υπάλληλοι.

Οι σχέσεις με την ΑΔΕΔΥ υπήρξαν πολύπλευρες και κάλωππαν, εκτός από τα καθαρά συνδικαλιστικά

θέματα και μια σειρά δραστηριοτήτων και συνεργασίες σε πάρα πολλούς άλλους τομείς. Στα πλαίσια αυτών των ιδιαίτερων αδελφικών σχέσεων και της συνεργασίας με την ΑΔΕΔΥ, κεντρικό θέμα ήταν και ο αγώνας για προάσπιση των δικαιωμάτων του Κυπριακού λαού και την αποκατάσταση της εδαφικής ακεραιότητας της πατρίδας μας ως ανεξάρτητου και κυρίαρχου κράτους.

Ιδιαίτερη συγκίνηση στον τομέα αυτό προκάλεσε και η μεγάλη ηθική και οικονομική βοήθεια της ΑΔΕΔΥ προς την ΠΑΣΥΔΥ και τα μέλη της, καθώς και προς ολόκληρο τον Κυπριακό Ελληνισμό μετά το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή.

Μια άλλη μεγάλη προσφορά της ΑΔΕΔΥ προς την ΠΑΣΥΔΥ ήταν και η καθιερωθείσα για πολλά χρόνια φιλοξενία στην Ελλάδα για τις θερινές διακοπές, τέκνων Κυπρίων δημοσίων υπαλλήλων. Εκποντάδες κυπριόπουλλα έτυχαν του ευεργετήματος της φιλοξενίας εκείνης. Βέβαια, στο μέτρο των δυνατοτήτων της, και η ΠΑΣΥΔΥ είχε ανταποδώσει τη φιλοξενία σε τέκνα δημοσίων υπαλλήλων μελών της ΑΔΕΔΥ.

Ιδιαίτερης σημασίας ήταν επίσης οι σχέσεις με τα Βρεττανικά συνδικάτα που κάλυπταν μια πολύπλευρη μορφή δραστηριοτήτων. Πέρα από τους κύριους συνδικαλιστικούς στόχους στην ανάπτυξη της διμερούς συνεργασίας και της κοινής δράσης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για τα συμφέροντα και δικαιώματα της εργατικής τάξης, έθεταν σε πρώτη μοίρα και τον αγώνα για την προάσπιση των δικαιωμάτων του συνόλου του Κυπριακού λαού, και για την αποκατάσταση της ελευθερίας και της ανεξαρτησίας του.

Π Α Σ Υ Δ Υ
7 0 Χ Ρ Ν Ι Α
1 9 2 7 - 1 9 9 7

ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΟΥΣ ΑΝΕΛΙΞΗΣ

Παράλληλα με τη συνδικαλιστική δράση για περιφρούρηση των δικαιωμάτων των μελών και προαγωγή των επαγγελματικών τους συμφερόντων η ΠΑΣΥΔΥ ιεραρχεί στις προτεραιότητες της και δραστηριότητες και προγράμματα για ευημερία των μελών.

Στα πλαίσια αυτά έχει αναληφθεί μεγάλο φάσμα δραστηριοτήτων που συνοψίζονται στα ακόλουθα: Με δαπάνη της Οργάνωσης κτίστηκε σύγχρονο Νηπιαγωγείο για παιδιά μελών, στην περιοχή Πλατύ Αγλαντζιάς. Τόσο για τη διαρρύθμιση και τον εξοπλισμό όσο και τη λειτουργία του Νηπιαγωγείου ακολουθούνται σύγχρονες μέθοδοι και εφαρμόζονται οι εισηγήσεις των ειδικών.

Σε γη που παραχωρήθηκε στη Συντεχνία στην περιοχή Τροόδους διαμορφώθηκαν χώροι και κατασκευάστηκαν ειδικά καταλύματα για Παιδική κατασκήνωση το καλοκαίρι για τα παιδιά των μελών.

Η Παιδική Εξοχή ΠΑΣΥΔΥ λειτουργεί με βάση σύγχρονα πρότυπα με απόλυτη επιτυχία. Μελετούνται τρόποι αξιοποίησης των εγκαταστάσεων με παράταση της περιόδου λειτουργίας τους.

Αγοράστηκαν στην Πάφο, στην περιοχή Χλώρακας συγκροτήματα διαμερισμάτων που διατίθενται στα μέλη με χαμηλό ενοίκιο για διακοπές και ξεκούραση. Παράλληλα διερευνάται η προοπτική ανέγερσης ιδιόκτητων εξοχικών κατοικιών σε γη που αγοράστηκε από τη Συντεχνία στην περιοχή Γαλάτας, όπως και δυνατότητα εξασφάλισης γης σε παραθαλάσσια περιοχή για θερινές κατασκηνώσεις.

Πολιτιστικά

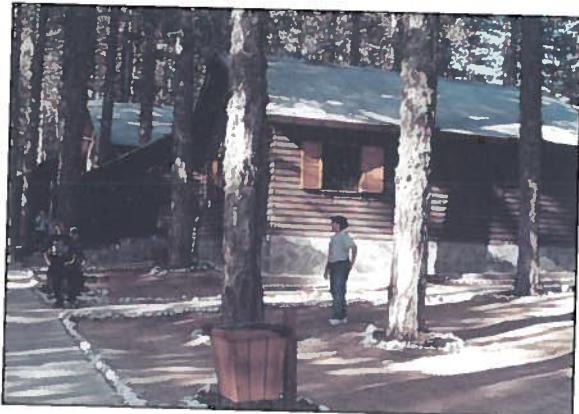
Σε συνεχή ανοδική πορεία βρίσκονται οι πολιτιστικές δραστηριότητες της ΠΑΣΥΔΥ. Η Χορωδία ΠΑΣΥΔΥ που συστάθηκε στη δεκαετία του 1980 έχει τύχει αναγνώρισης για την ποιοτική της προσφορά τόσο στην Κύπρο όσο και στο

εξωτερικό. Συμμετέχει σε εκδηλώσεις που οργανώνονται από αρμόδιους οργανισμούς του τόπου και μετά από πρόσκληση είχε επίσης πιετυχημένες συμμετοχές σε διεθνή Φεστιβάλ στην Ελλάδα, τη Γουγκοσλαβία, τη Βραζιλία.

Εξ ίου σημαντική είναι και η δραστηριότητα που αναπτύσσει το χορευτικό συγκρότημα της ΠΑΣΥΔΥ στην Κύπρο και το εξωτερικό που οι συμμετοχές του σε τοπικές και διεθνές φολκλορικές διοργανώσεις κάλυψαν την Ουγγαρία, Σερβία. Το 1996 άρχισε να λειτουργεί και παιδικό χορευτικό συγκρότημα με τη συμμετοχή παιδιών των μελών.

Σημαντική είναι η δραστηριότητα που αναπτύσσει η ΠΑΣΥΔΥ για την καλλιτεχνική κατάρτιση ενδιαφερομένων μελών σε άλλους τομείς. Σε μέλη προσφέρεται κατάρτιση στη φωτογραφική τέχνη και στη ζωγραφική.

ΠΑΣΥΔΥ
70 ΧΡΟΝΙΑ
1927 - 1997

ΜΕ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ

Μήνυμα του Γ.Γ. Γλαύκου Χατζηπέτρου

Η 70ή επέτειος του δημοσιοϋπαλληλικού συνδικαλισμού στην Κύπρο συμπίπτει με το τέλος του 20ου αιώνα και την περίοδο που σε παγκόσμια κλίμακα γίνεται μια αποτίμηση της ταραγμένης πορείας του αιώνα που φεύγει και των προοπτικών της νέας εποχής που σε λίγο θα ανατείλει.

Τα δεδομένα της εποχής, οι τεράστιες δυνατότητες της νέας τεχνολογίας, η συσσωρευμένη γνώση κι' οι πλούσιες εμπειρίες που έχει αποκομίσει ο άνθρωπος στα τέλη του εικοστού αιώνα επιβάλλουν πολύπλευρους προγραμματισμούς και αναπροσαρμογές πορείας για να γίνει πλήρης αξιοποίηση των δεδομένων και εδραιώση σταθερής ανοδικής πορείας και προόδου.

Ο δημοσιοϋπαλληλικός συνδικαλισμός δεν μπορεί ν' αποτελεί εξαιρεση. Μπροστά στο νέο δυναμικό κι' ελπιδοφόρο γίγνεσθαι προβάλλει επιτακτική η ανάγκη για ανασύνταξη δυνάμεων και σωστή αξιοποίηση των προσφερομένων προοπτικών.

Βασικά προβλήματα των εργαζομένων έχουν επιλυθεί με τη δράση των Οργανώσεων τους οι οποίες καλούνται τώρα να εδραιώσουν μηχανισμούς και διαδικασίες παρακολούθησης, ώστε να κατοχυρώνονται τα επιτεύγματα και να διασφαλίζεται η δίκαιη συμμετοχή των μελών τους στις νέες επιτεύξεις και στην όλη διαδικασία ανέλιξης.

Η ΠΑΣΥΔΥ παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις και προσαρμόζεται τόσο σε ενδοστρέφεια οργάνωσης και των δομών όσο και σε εξωστρέφεια δράσης.

Αναπροσαρμόζεται η έμφαση της δραστηριότητας, της ιεράρχησης προγραμμάτων και της αντιμετώπισης των επαγγελματικών θεμάτων των μελών.

Με βάση τους προσανατολισμούς αυτούς και με την εγγύηση και αυτοπεποίθηση που

προσφέρουν οι πλούσιες εμπειρίες του παρελθόντος και οι καρποί των προηγούμενων αγώνων, η Συνδικαλιστική Οργάνωση των Δημοσίων Υπαλλήλων μπορεί να προσβλέπει στην επί θύραις νέα εποχή με αισιοδοξία.

**“Ο δημοσιοϋπαλληλικός συνδικαλισμός δεν μπορεί ν' αποτελεί εξαιρεση.
Μπροστά στο νέο δυναμικό κι' ελπιδοφόρο γίγνεσθαι προβάλλει επιτακτική η ανάγκη για ανασύνταξη δυνάμεων και σωστή αξιοποίηση των προσφερομένων προοπτικών”**

ΕΚΔΟΣΗ

Κεντρική Γραμματεία ΠΑΣΓΔΥ
Δεκέμβριος 1997

ΒΑΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Γιώργος Ιακώβου
Νίνος Δημητρίου
Πέτρος Λοιζίδης
Νίνος Κούτας

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Πρίαμος Λοιζίδης

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

“Λογότυπο” Γραφικές Εφαρμογές

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Ι. Γ. Κασουλίδης & Υιός Λτδ

